LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 34. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912 KETVIRTADIENIS, RUGPIŪČIO-AUG. 20, 1942 VOL.-METAI XXVI

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Anglijos vyriausybės už rugpiūčio mėnesį paskelbtame užsienio valstybių ambasadorių ir atstovų sąraše nesiranda Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovų. Tas lietuvių, latvių ir estų tarpe kelia nemažo susirūpinimo. Nejaugi Anglijos vyriausybė tolsta nuo Atlanto čartery užbriežtų principų, kurių autoriais yra Amerikos Prezidentas Roosevelt ir Anglijos vyriausybės galva — premjeras Churchill. Nejaugi Anglijos vyriausybė sutiko nusileist Maskvai ir atšaukti Pabaltijo respublikų pripažinimą? Išrodytų, kad tik viena Amerika nepajudomai stovi už didelių ir mažų tautų laisvę ir ji teikia didžiausių vilčių, ypatingai mažoms tautoms nepatekti į kitų tautų vergiją. Lietuvių, latvių ir estų diplomatai turi budėti, rengtis stipriai diplomatinei kovai už savo tautų ateitį ir likimą.

Rugpiūčio 12-14 dienomis So. Bostone įvykęs sukaktuvinis—30 metinis Vyčių organizacijos seimas buvo sekmingas visais žvilgsniais. Nežiūrint karo laiko, suvažiavo apščiai kuopų atstovų ir garbingų svečių.

Kaip paprastai, seimas pradėtas iškilmingomis pamaldomis lietuvių Šv. Petro bažnyčioje.

Sesijos vyko parapijos svetainėje. Seimo prezidiumą sudarė: inž. Antanas J. Mažeika iš Pittsburgho—vedėjas, Danielius Averka iš Brooklyno ir V. Grinevičius iš Kearny, N. J.—padėjėjai; P. Kupraitis iš So. Bostono ir M. A. Dovidonytė iš Athol, Mass.—sekretoriai.

Seimas susilaukė gausybės sveikinimų iš dalyvaujančių atstovų ir svečių, taip pat laiškais ir telegramomis.

Valdybos išduoti raportai parodę, kad paskutiniais metais organizacija paūgėjo nariais. Priimta eilė naujų nutarimų organizacijos ir jos veiklos sustiprinimui. Išrinkta nauja vadovybė, kuri yra tokio sąstato: pirm. Pr. Razvadauskas, So. Boston, Mass.; pirmas vice pirmininkas — J. Bulevičius iš New Yorko, antras vice pirmininkas A. J. Mažeika iš Pittsburgh, Pa.; sekretorės —T. Aukštikalnytė iš Worcester ir Felicija Grendelytė iš So. Boston, Mass.; iždininkas — Pr. Gudelis iš Dayton, Ohio; iždo globėjai —D. J. Averka ir L. Šierantaitė. Seiminis bankietas ir kitos pramogos taipgi šauniai pavyko.

Lenkai skelbia, kad naziai išžudę 800 lenkų kunigų ir kad dabartiniu laiku 3000 lenkų kunigų randasi koncentracijų stovyklose.

LRKSA VYKDOMOSIOS TARYBOS REZOLIUCIJA ATLANTO ČARTERIO SUKAKTIES PROGA

Vienerių metų Atlanto Čarterio sukakties dienoje įvykęs Liet. R. K. Susivienymo Amerikoje Vykdomosios Tarybos pusmetinis susirinkimas, pasidžiaugęs, kad ši sena ir didžiausia Amerikos lietuvių katalikų fraternalinė organizacija jau už kelis šimtus tūkstančių dolerių galėjo išpirkti U. S. karo ir kitokių valstybinių bonų ir atnaujinęs Vykdomosios Tarybos ištikimumą savo kraštui — Jungtinėms Valstybėms ir jų garbingam prezidentui, n u o š i r d ž i ai sveikina Atlanto Čarterio autorius—Prezidentą Rooseveltą ir premierą Winston Churchill.

Šiuo norime pakartoti tai, kad kaip mūsų organizacija, taip milžiniška Amerikos lietuvių dauguma yra sudėjusi savo viltis į Atlanto Čarterio dėsnius, garantuojančius laisvę visoms pavergtoms tautoms, jų tarpe ir Lietuvai, kuri šiuo metu kenčia vargą, badą ir persekiojimus. Reikšdama savo gilų pasitikėjimą ir didelę pagarbą Atlanto Čarterio autoriams, LRKSA Vykdomoji Taryba pažada visomis savo jėgomis dėtis prie U. S. ir Jungt. Tautų karo laimėjimo ir pastovios ir teisingos pasaulio taikos atstatymo.

MALONUS VYKDOMOSIOS TARYBOS IR CENTRO DARBININKŲ IŠVAŽIAVIMAS

Ketvirtadienį, rugpiūčio 13-tą, vakare, šauniame žinomo bankieriaus ir 7 kuopos nario Mr. ir Mrs. A. Kižių vasarvietėje, prie Harvey's ežero, Vykdomosios Tarybos nariai, centro ofiso ir spaustuvės darbininkai ir kviestieji svečiai turėjo gražų savybės išvažiavimą.

Dalyvavo Dvasios Vadas kun. J. Švagždys, Prezidentas L. Šimutis, Vice Prezidentas J. Vaičaitis su žmona, Sekretorius V. T. Kvetkas su žmona, Iždininkas J. G. Joneika su žmona, Iždo Globėjas P. Karašauskas su žmona, Iždo Globėjas V. Abromaitis, Dr. Kvotėjas dr. A. Rakauskas, Redaktorius M. Zujus su žmona, A. Navikas su žmona, E. Mensiskaitė, G. Kupstaitė, M. Šerkšnaitė ir K. Baranauskaitė.

Taipgi buvo užkviesti ir dalyvavo buvę Susivienymo Dvasios Vadai kun. J. K. Miliauskas ir kun. J. Kasakaitis, kun. J. Tribendis, 4-tos apskrities pirmininkas Pr. Jurevičius ir patys šeimininkai Mr. ir Mrs. A. Kižiai.

Po vakarienės, Prez. L. Šimutis pakvietė buvusius Dvasios Vadus kun. J. Kasakaitį ir kun. J. K. Miliauską, taipgi dabartinį Dvasios Vadą kun. J. Švagždį pakalbėti. Kalbėtojai lietė Susivienymo ir mūsų tautos aktualiuosius reikalus. Linkėjo Susiv. vadovybei geriausios kloties darbuotis ir išauginti Susivienymą dar didesnį nariais ir turtu. Trumpai kalbėjo ir nuoširdžiai sveikino visus svetelius šeimininkas A. Kižis ir palinkėjo viso geriausio. Pabaigoje Prez. L. Šimutis padėkojo šio malonaus išvažiavimo sumanytojams ir rengėjams už visą triūsą, o pp. Kižiams už tokią malonią pastogę.

Po to sekė pasišnekučiavimai, dainavimai ir pynaklio kirtimas. **Buvęs**

NAUJI NARIAI PRIIMTI Į LRKSA

30 kp. Scranton, Pa.
Magdalena Stučkiūtė
Elena Stučkiūtė

65 kp. Paterson, N. J.
Anne D. Obel

38 kp. Homestead, Pa.
Walter Pikūnas

LIETUVOJ GRIETINĖS GAMYBA UŽDRAUSTA

"Kauener Zeitung" rašo, kad už vieną kiaušinį "juodojoje biržoje" mokama tarp 80 pfenigių ir 1 markės, už pieno litrą—2 markės, už litrą grietinės — 13 markių. Grietinės gamyba iš viso uždrausta. Už medines sandales, prie kurių pritaisytas odinis dirželis, mokama 15 markių, už seną dviračio pedalį—40 markių. Kaip žinome, prieš karą oficialinė markės vertė buvo 40 amerikoniškų centų.

RADIO PARDUOS BONUS

New York. — Amerikos Iždo Departamentas paskyrė WHOM radijo stotį bonams pardavinėti agentūra. Jos lietuvių vedėją J. Velaitį—agentu.

DABARTINIS LRKSA DVASIOS VADAS

KUNIGAS JONAS ŠVAGŽDYS,

gimęs 1882 m. lapkričio 24 d. Miškių kaime, Sidabravo parapijoje, Panevėžio apskrity.

Mokinosi: Šeduvos pradinėje mokykloje; po trijų mokslo metų Mintaujos (Jelgava) gimnazijoje, persikėlė Šiaulių gimnazijon; 1901 m. įstojo Kauno Dvasinėn Seminarijon; 1906 m. Vyskupo Cirtauto įšvęstas į kunigus.

Vikaravo: 1906-1908 m. Vaiguvoje, 1908-1913 —Utenoje.

1913 m. atvyko Amerikon. Amerikoje klebonavo: 1913-1917 Paterson, N. J.; 1917 m. išvyko į Pietų Ameriką. Sugrįžęs, 1919 m., penkis mėnesius klebonavo Norwoode. Tais pačiais metais paskirtas Šv. Roko parapijon, Brockton, Mass., kurioj, parapijiečių mylimas, sekmingai klebonauja ir po šiai dienai.

Naujasis Sus-mo Dvasios vadas be šių pareigų eina dar ir LDS pirmininko pareigas, taip pat yra Amerikos Lietuvių Tarybos nariu. Kaip dabartiniu laiku, taip ir praeity gerb. Dvasios Vadas yra pasireiškęs savo vaisingais darbais visuomeninėje veikloje ir nuolat yra buvęs mūsų katalikiškųjų centralinių organizacijų priešakyje ir vadovavęs jų veiklai. Tikimės, kad jis, kaip užgrudintas visuomeninkas, gražiai pasidarbuos ir mūsų organizacijos labui.

PELLEY GAVO 15 METŲ KALĖJIMO

Indianapolis, Ind. — Rugpiūčio 12-tą federalis U. S. teisėjas Baltzell pasmerkė Silver Shirt organizacijos vadą William Dudley Pelley 15 metų kalėjiman. Pelley kurstė prie maišto, kurstė nestoti kariuomenėn, neklausyti autoritetų ir t. p.

Kun. Carrol Pakeltas Monsinjoru

Washington, D. C., rugpiūčio 13.—Apaštališkasis delegatas gavo pranešimą, jog kun. dr. Howard J. Carrol, Katalikų Nacionalės Konferencijos (NCWC) sekretoriaus pagelbininkas, Popiežiaus Pijaus XII tapo pakeltas privačiu čamberienu su monsinjoro titulu.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES BONDS • STAMPS

KARD. DOUGHERTY 77 METAI AMŽIAUS

Philadelphia. — Rugpiūčio 16-tą Philadelphijos arkidiecezijos galva kardinolas Dennis Dougherty minėjo savo 77 gimtadienį.

Nežiūrint tokios krūvos metų, kardinolas dar yra stiprios sveikatos ir energingai darbuojasi Bažnyčios gerovei.

TRANSPORTO LĖKTUVO KATASTROFOJE ŽUVO 17 ASMENŲ

Peru, Mass. — Rugpiūčio 16-tą Peru kalnuose nukrito ir sudegė didžiulis transportinis armijos lėktuvas. Žuvo 17 asmenų, 3 sužeisti. Tai yra viena iš didžiausių militarės aviacijos nelaimių.

NAUJI SABOTAŽO AKTAI HOLANDIJOJ

Londonas. — Rugpiūčio 17-tą gautas pranešimas, kad okupuotoje Holandijoje, netoli Groningen, susitrenkė traukiniai su nazių kariais. Manoma, kad tai yra naujas sabotažo aktas.

AMERIKIEČIAI PLIEKIA JAPONUS

STALINGRADO FRONTE NAZIŲ OFENSYVA SUSTABDYTA

REIKŠMINGA ANGLIJOS PREMJERO WINSTON CHURCHILLO KELIONĖ MASKVON

AMERIKIEČIŲ LĖKTUVAI BOMBORDUOJA AŠIES BAZES EUROPOJE IR AFRIKOJE

Amerikiečiai Solomono salose pravedė sekmingą ofensyvą ir įsistiprino užimtose bazėse. Pranešama, kad amerikiečiai marinai kovose vartoja naujus ginklus, kurių rūšis laikoma paslaptyje.

Iš trijų frontų gauti pranešimai parodo Amerikos oro jėgų sustiprėjimą. Amerikos lėktuvai pirmu kartu pasirodė Aigipto kovose, prisidėjo prie anglų laivyno bomborduoti italų tarpžemio jūros bazę Rhodes, amerikiečių lėktuvai taipgi išbombordavo japonų laivus gabenančius sustiprinimus į Solomon salas.

Maskva pranešė, kad nazių ofensyva Stalingrado kryptimi yra sulaikyta, vienok įspėja savuosius per daug nesitraukinti, nes po šiokios tokios pertraukos, gavę naujų sustiprinimų, naziai gali išvystyti naują ofensyvą.

Kinijoje smarkesnės kovos eina prie Shangyao, Kiangsi provincijoje.

Rugpiūčio 16-tą alijantų lėktuvai smarkiai bombordavo ašies bazes Salum, Matruh ir Tobruk.

Rugpiūčio 17-tą Maskva pripažino, kad naziai užėmė aliejaus miestą Maikop, vienok pasitraukdami bolševikai sunaikinę visas mašinerijas ir įrengimus.

Rugpiūčio 17-tą paskelbta, kad Anglijos premjeras nuo rugpiūčio 12 iki 15 buvo Maskvoje ir su Stalinu aptaręs karo vedimo būdus. Pasitarimuose iš anglų pusės dalyvavo gen. štabo galva gen. Sir Alan Brooke, užsienio reikalų vice sekretorius Sir Alexander Cardogan, gen. Sir Archibald P. Wavell ir kiti. Iš bolševikų pusės šale Stalino dalyvavo Molotovas, maršalas Vorošilovas. Prez. Rooseveltą atstovavo asmeninis jo atstovas W. Averell Harriman.

Rugpiūčio 18-tą Maskva pripažino, kad netoli Krasnodaro, Kaukaze, naziai keliose vietose perėjo Kuban upę, bet kitose vietose bolševikai stipriai laikosi. Vien tik Kletskaja rajone paskutinėmis dienomis naziai praradę 5000 užmuštais.

Paskutinėmis žiniomis, amerikiečiai sustiprinę savo pozicijas Guadalcanal-Tulagi rajone, Solomon salose. Amerikiečiai numušę 36 japonų lėktuvus, be to paėmę nelaisvėn japonų, nuskandinę ir sužaloję priešo laivų. Amerikiečiai irgi turi nuostolių, bet jie, palyginamai, yra daug mažesni.

Rugpiūčio 17-tą amerikiečių lėktuvai, vadovaujant gen. Ira C. Eaker, išbombordavo geležinkelio kiemus ir sandėlius Rouen'e, nazių okupuotoje Prancūzijoje. Tarp lakūnų dalyvavo leit. Norbert William Kirk iš Berwick, Pa., kurį gerai pažįsta Wyoming Klonio publika, kaip šaunų sportininką.

AŠIES SUBMARINŲ SIAUTIMAS SILPSTA

Washingtonas — Pereitą savaitę ašies submarinai nuskandino 7 alijantų prekinius laivus. Tai yra mažiausias nuskandintų laivų skaičius paskutinių 16 savaičių laikotarpiu.

MOLOTOVAS GAVO SVARBIĄ VIETĄ

Maskva.—Rugpiūčio 17-tą diktatorius Stalinas pasiskyrė Molotovą svarbiausiu savo asistentu. Molotovas gavo Liaudies komisarų tarybos pirmojo vice pirmsėdžio vietą.

PAŠAUTAS JAPONIJOS PREMIERAS TOJO

Washington, D. C., rugpiūčio 13. — Nepatvirtintos slaptos žinios paduoda, kad birželio 17 d. paleistas šūvis į premierą Hideki Tojo ir jis lengvai sužeistas. Sakoma, kad šūvį paleidęs tulas korejietis Park Soowon, kuris buvęs policijos užmuštas.

Kitas šūvis buvo paleistas, bet jis nepataikė į Tojo, bet pataikė į buvusį premierą Kokį Hirotą, kuris buvo pavojingai sužeistas ir nuvežtas į ligoninę.

Devyniasdešimt du jauni korejiečiai, teroristų bandos nariai, veikią Tokyo, Yokohama ir Osaka, esą areštuoti. Jų likimas esą nežinomas.

KUOPŲ SEKRETORIŲ DĖMESIUI

Išmokėjimams paskubinti visas ligonių blankas, mirimų liudymus ir aplikacijas prašau siųsti tiesiai į Centro Ofisą adresuodami:

DR. A. G. RAKAUSKAS,
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

$632.15 LIETUVIŲ ŠELPIMUI

SHENANDOAH, Pa.—Šv. Jurgio parapijos žmonės, vadovaujant klebonui kun. J. A. Karaliui, okupacijų ir karo nukamuotiems Lietuvos žmonėms suaukojo $632.15.

Valio, shenandoriečiams už jų atjautimą savo brolių ir seserų skaudžioje padėtiej!

APSIDRAUDIMAS LRKSA YRA PIGIAUSIAS, BET TIKRIAUSIAS IR SAUGIAUSIAS

GARSAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

Eina Ketvirtadieniais — Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PUSMETINIAM VYKDOMOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMUI PRAĖJUS

Rugpiūčio 12-14 dienomis, 1942, centro patalpose įvyko pusmetinis LRKSA Vykdomosios Tarybos susirinkimas.

Dalyvavo visi Vykdomosios Tarybos nariai.

Iš Vykdomosios Tarybos narių, ypatingai Sekretoriaus ir Iždininko raportų, paaiškėjo stipri finansinė Susivienymo padėtis. Visi Susivienymo fondai rodo stiprėjimo tendenciją, ypatingai pašalpos, jaunamečių skyriaus ir labdarybės. Vien tik lėšų fondas parodė savo chronišką negalavimą. Tad lėšų fondo padėties pataisymui padaryti nauji patvarkymai, kuriuos pravedus pramatomas išlaidų sumažėjimas. Apie tuos patvarkymus V. Taryba netrukus padarys platesnį pareiškimą visų narių žiniai.

Bene plačiausia šiame susirinkime svarstyti naujų narių prirašinėjimo reikalai.

Nežiūrint karo laiko, per paskutinį pusmetį Susivienymo narystė šiek tiek padidėjo. Bet to neužtenka. Susivienymui reikalingas jaunas kraujas, kurs jį stiprintų visais žvilgsniais. Tad šiame susirinkime daugiausia svarstyta, kaip pritraukti kuo daugiausia jaunimo ir vaikų. Čia pat priimtas Susivienymo Sekretoriaus V. T. Kvetko paruoštas ir Jaunimo Komisijos narių užgirtas vajaus planas, kurs didžiausią dėmesį kreipia į jaunimo suinteresavimą ir pritraukimą prie Susivienymo. Svarstant vajaus reikalą, iškelta įvairių sugestijų ir pasiūlymų. Numatyta į talką pasikviesti jaunuosius kunigus, kurie turi įtakos jaunuomenėje ir tarp jos darbuojasi. Sekmingesniam naujų narių prirašinėjimui bus nustatyti atskiri distriktai ir jiems paskirti generaliniai organizatoriai. Organizatoriai į talką kviesis kunigus rėmėjus ir sporto direktorius.

Vajaus kampanijai bus panaudojamas radio, ypatingai ten, kur randasi lietuviškos radio programos. Kaip žinoma, radijo pasiekia ir tuos žmones, kurių nepasiekia Susiv. organas, spausdiniai nei kitokia agitacijos priemonė.

Generalinis naujų narių vajus prasidės šių metų lapkričio 1-mą ir tęsis iki sekančio 54-jo seimo. Mat, reikia laiko, kad įjudinti į darbą ir atsiekti pageidaujamus rezultatus.

Čia tik bendrais bruožais suminėta apie vajų ir būdus, kurie bus vartojami jo pasisekimui. Tų būdų susiras ir daugiau. Bendrai, bus dedamos pastangos bent kartą išjudint visą mūsų visuomenę, įtraukt į talką dvasiškiją ir pasauliečius veikėjus, kad bent šiek tiek prisivyti kitas tautines grupes toli gražu mus pralenkusias fraternalėje veikloje. Kai kitos bendru skaičiumi lygios tautinės grupės savo fraternalių organizacijų narius skaito šimtais tūkstančių, mes galime pasirodyti tik su vienuolika tūkstančių.

Laikas pradėti rimtai organizuotis, nes tik su tuo rišasi mūsų įtaka šios šalies gyvenime. Turėdami stiprią organizaciją, platesnę vagą užimsime savišalpos dirvoje, daugiau nuveiksime kultūrinėje ir tautinėje srityse.

Nuodugniai apsvarstyti ir kiti Susivienymo reikalai.

KOLONIZACINIAI IR EKONOMINIAI NAZIŲ PLANAI

Šveicariečių laikraštis "Die Tat" (VII. 8) aptaria Vokietijos planus Rytų Europoje. Vokietija, kaip išveda laikraštis, turi du tikslus: 1) sudaryti germaniškų tautų valstybę ir 2) kolonizuoti Rytų Europą. Politiniu pakliovimu ir ekonomine Rytų Europos eksploatacija Vokietija tikintis šių planų pasiekti.

Visas germaniškas tautas, esančias Vokietijos pasienyje, Vokietija nori pajungti vienoje valstybėje, kuri sudarytų pagrindą vokiečių hegemonijai "Naujoje Europoje". Vokietija jau kelias atveias pagrasino Olandijai ir Norvegijai jas aneksuoti, jeigu jos nerodoju, nelinkos į germanų federaciją". Ši federacija turėtų bendrą "fuehrerį", kas reikštu tų valstybių "Anschlussą".

Vokiečiai jaučia, kad jie vieni patys nepajėgsią įgyvendinti savo užsibrėžtų planų, nes turį per mažai žmonių. Todėl jie šaukiasi pagelbon kitas germaniškas tautas, kurias tokiu būdu tikisi įtraukti į bendradarbiavimą ir federaciją. Vokiečių kolonizaciniai planai siekią net iki Sibiro, o ekonominės eksploatacijos projektai apimą ir Afriką.

Šveicariečių laikraščiai iš Berlyno praneša, kad "Rytų Europai kolonizuoti numatoma pritraukti "germaniškasias tautas": norvegus, danus, olandus ir flamandų kilmės belgus.

Apžvalga

ANGLIJA IR PABALTIJOS RESPUBLIKOS

Išbraukimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrų iš oficialaus ambasadorių ir pasiuntinių sąrašo, lietuvių spaudoje sukėlė rimto susidomėjimo ir rūpesčio. Dienraštis "Draugas" šiuo reikalu rašo:

"Britanijos užsienių reikalų ministerija rugpiūčio mėnesiui išleido diplomatų sąrašą, kuriame Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatai pažymėti paskutiniame puslapyje ir jiems suteikiamos tik diplomatų asmeninės teisės, kuriomis pripažįstama teisė gauti daugiau maisto, nevaržomas gazolino gavimas ir laisvi yra nuo valdžios taksų.

"Atrodo, kad Britanijos valdžia padarė Maskvai šiokių tokių nuolaidų Pabaltijos valstybių atžvilgiu, jei Pabaltijos valstybių pasiuntinybės oficialiai nebefigūruoja ambasadų ir pasiuntinybių skaičiuje. Tai atrodytų šioks toks kompromisas, bet *tai dar nereiškia, kad Britanija specifiniai pripažintų Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimą prie sovietų sąjungos.* Bet faktas palieka faktu, kad Lietuvai, Latvijai ir Estijai kelia didelius rūpesčius, ypač po to, kada tos valstybės yra sudėjusios viltį į Atlanto Čarterį ir nori Anglijos laimėjimo.

"Ką politikai darys, kaip jie laviruos, mes esame tikri, kad Lietuva, Latvija ir Estija bus laisvos ir nepriklausomos valstybės, nes jos tam yra priaugusios ir pasitiki Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, kurios dėl laisvės ir demokratijos principų neina į jokius kompromisus ir griežtai yra nusistačiusios ir už mažų valstybių laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Ypač daug viltį į Lietuva, Latvija ir Estija deda į prezidento Roosevelto asmenį, kuris yra užtikrinęs joms laisvą ir nepriklausomą gyvenimą."

"Naujienos" daro tokią išvadą:

"Vadinasi, iš to išeina, kad Pabaltijo valstybių klausimas Anglijoje laikinai yra padedamas į šalį, — jis nebus keliamas, kol karas tęsis."

Savaitraštis "Amerika" rašo:

"Šis pranešimas rodo, kad Anglijos vyriausybė parodė Sovietų atžvilgiu stambų 'apyzinimo' ženklą. Maskva visą laiką spaudė Londoną pripažinti Lietuvą, Latviją ir Estiją Sovietams, kurie 1940 m. birželio 15 d. šlykščia apgaule ir jėga paglemžė šias tris valstybes. Anglai, matyti, tiksi suradę kompromisą—jie nebeturi Lietuvos atstovo ir jo kaimynų pripažintų atstovybių sąraše, bet p. Br. Balutį ir jo du kolegas laiko privilegijuotos padėties asmenimis...

"Bet ar galima tuo pat laiku būti tamsoje ir šviesoje? Šis anglų vyriausybės žygis tikrai nepatarnaus doroviniems dėsniams, dėl kurių šiandien demokratijos su Amerika priešakyje kovoja!"

"Darbininkas" daro tokią pastabą:

"Dėl šių žinių tikrumo yra įvairių nuomonių. Tačiau, nesinori tikėti, kad Anglijos valdžia, kurios premieras Winston Churchill pasirašė Atlanto Čarterį, kurio pirmieji du punktai kalba už 'panaikinimą prievartos, agresijos ir svetimų teritorijų grobimo', ir kad 'kiekviena tauta turi teisę pasirinkti sau kokią valdžios formą ji pageidauja', būtų sulaužiusi tą pasižadėjimą."

MRS. ROOSEVELTIENĖS PAMOKA KOMUNISTAMS

Savaitraštis "Lietuvių Žinios" U. S. prezidento žmonos ponios Rooseveltienės pamoką komunistams taip aprašo:

"New Yorko komunistai pasislėpę po Amerikos Darbo partijos firma varinėjo savo politikas, stengdamiesi paimti į savo rankas tą galingą organizaciją.

"Kadangi Amerikos Darbo partijai yra palanki Mrs. Rooseveltienė, tai savo laiku tai partijai buvo parašlusi atatinkamą laišką.

"Pačiupę tą Mrs. Rooseveltienės laišką komunistai pradėjo jį naudoti savo propagandos lapeliuose.

"Mrs. Rooseveltienei toks komunistų akyplėšiškumas labai nepatiko ir ji viešai paskelbė, kad 'neleisianti save kontroliuoti amerikiečių grupei, kuri tuo pačiu yra kontroliuojama Rusijos ir Rusijos interesų.'

"Toliau Mrs. Rooseveltienė pareiškė, kad gerbianti Rusiją ir jos šaunias kovas, bet griežtai pasisakė prieš Amerikos komunistų partiją, kurią kontroliuoja svetima valstybė.

"Toks viešas pirmosios Amerikos Lady išstojimas prieš komunistus yra dabai reikšmingas dalykas. Tas parodo, kad arčiausiai stovintieji Amerikos politikos viršūnėms žmonės, nors yra palankūs Rusijai, kaipo garbingai savo šalį ginančiai valstybei, bet neleis, kad ta nepakenčiama bolševistinė santvarka, kuri skverbiasi į mūsų šalį per komunistų partiją, įsigalėtų Amerikoje."

STALINAS VIS DAR GLOBOJA PALECKIUS

"Vienybė" rašo:

"Amerika, kuri šiandien visais galimais būdais padeda Rusijai, niekados nepripažino bolševikų smurto Pabaltijy.

"Bet Stalinas, kuris meldžiasi Amerikos pagalbos, vis dar globoja Paleckius.

"Jeigu Stalinas sutinka su Atlanto Čarterio nuostatų dvasia, jis turėtų tuojau, neatidėliojant, išsižadėti Pabaltijo valstybių.

"Lietuva, Latvija ir Estija nenori nei rusų, nei vokiečių globos."

Reguliariai pirkdami J. A. Valstybių Karo Bonus ir Ženklelius jūs paremsite Apsaugos programą ir tuo pačiu laiku padėsite sau ir savo šeimynai.

LIETUVOS VILTYS, PAVOJAI, UŽDAVINIAI

Liepos 28 diena—Amerikos diplomatinio Lietuvos pripažinimo —20-metinė sukaktis—Washingtone minėta nuoširdžiai ir įspūdingai.

Lietuvos ir Amerikos draugingumo pagerbimui ant Lietuvos Pasiuntinybės Washingtone namo tą dieną plevėsavo didžiulė Lietuvos trispalvė.

Lietuvos įgaliotas Ministras p. Žadeikis ta proga lankėsi State Departmente ir ten pareiškė padėką už praeities santykių palankumą Lietuvai ir pareiškė lietuvių tautos ryžtingumą ir viltį atgauti laisvę Atlanto Charterio dvasioje, karui pasibaigus.

Visuomeninis sukakties paminėjimas susikoncentravo Chicagoje ir pasižymėjo čikagiečių giliu patriotingumu ir užtarnautu pasisekimu: Illinois gubernatoriaus ir Čikagos mayoro Lietuvos Respublikos Dienos proklamavimas buvo simboliškai reikšmingas, nes per tuos aukštus pareigūnus kalbėjo Amerikos žmonės į Lietuvos žmones. Dariaus ir Girėno paminklo akivaizdoje milžiniška lietuvaičių amerikiečių minia susikaupus išklausė rimtų ir su įkvėpimu pasakytų Lietuvos konsulo, buvusio Amerikos Ministro Lietuvai ir kitų oratorių gilaus turinio prakalbas; garbingas susirinkimas pasižadėjo talkininkauti Lietuvos išvadavimui ir čia pat pirko Dėdės Samo bonų už stambią sumą. Tai buvo gerai padaryta: lietuviai ėjo savo lietuvišku keliu, kuris veda į nepriklausomybę ir laisvę nuo germanų ar kitų kaimynų imperializmo. Pono Sumner Welles "Memorial Day" kalboje tarp kitko buvo pasakyta, kad "šis karas faktinai yra karas dėl tautų išlaisvinimo, jis turi užtikrinti suvereninę lygybę visoms tautoms..."

* * *

Kai čia laisvoj Amerikos padangėj lietuvių viltys ir jausmai reiškėsi laisvai ir triumfališkai, tai trimis dienomis vėliau anglų salose brendo nejaukus siurprizas: iš Londono pasiekė mus žinios, kad ten trijų Baltijos valstybių legacijos nuo rugpiūčio pirmos dienos nebe paminėtos oficialiniame diplomatiniame sąraše. Nuo Sovietų invazijos į Pabaltę laiko, reiškia per du metus su viršum tos trys Pasiuntinybės: Lietuvos, Latvijos ir Estijos ten išgyvavo ir figuravo diplomatinėje listoje kaipo pavyzdys kilnumo ir draugiškumo mažosioms tautoms. Jei britai pasiryžo šį netikėtą žingsnį padaryti dabar, tai galima manyti, kad jie tai padarė sunkių apystovų verčiami, lyg būtų prieš savo norą. Nors lietuvių tautai tokis žingsnis yra skaudus ir nepriimtinas, bet lietuviai bandys suprasti britus, kurie per ilgus metus buvo geri mūsų bičiuliai, pareikšdami pasigailėjimą, kad jiems teko tokių priemonių imtis. Tas faktas, kad Lietuvos Ministras ir kiti pasiliko ir savo senoje rezidencijoje ir prie savo pirminių pareigų, duoda pagrindo manyti, kad Baltijos valstybių pasiuntinybių nepaminėjimas reguliariame diplomatiniame sąraše nereiškia tų valstybių legalinio pagrindo nepripažinimo kurios kitos valstybės naudai.

Lietuvos žmonės, kaip pirmame Pasauliniame Kare, taip ir dabar nestovi nuošaliai, bet aukoja savo energiją ir gyvastį išsilaisvinimo tikslui: keliolika tūkstančių Lietuvos jaunimo ir karių iš Lietuvos kaujasi Rusijos žemėse, kelios dešimtys tūkstančių tremtinių iš Lietuvos išbarstyti Sovietijos ir Sibiro platybėse turi atiduoti savo paskutinės jėgas darbams, kurie jiems yra paskirti; lietuviai savanoriai ir darbininkai apsaugos darbuose randasi visuose Jungtinių Tautų frontuose; gi pačioje Lietuvoje, — visa tauta neša vokišką okupacinį jungą kaip ir visos kitos pavergtos tautos. Lietuvių tauta turi pilną teisę ir užtenkamai pagrindo reikalauti, kad jos teisės ir laisvė ir nepriklausomybė būtų respektuojamos.

Mūsų lietuviški uždaviniai šiuo tarpu galėtų būti kad ir šitaip suformuluoti: žodžiais ir darbais kurkime **lietuvišką praktišką vienybę**, vedami Lietuvos išlaisvinimo idėjos, atmesdami teoretiškus praeities ginčus ir kreipdami visą savo energiją į esamų problemų išsprendimą bei geresnį pasiruošimą ateities problemoms svarstyti.

Vasaros sezonas baigiasi ir vėl prasideda darbingas ruduo. Plačiomis akimis į mus tebežiūri Lietuvos ir jos suvargusių tremtinių šelpimas. Atrodo, yra didelis reikalas **vaistų pasiuntimo Lietuvon** ir taipgi atrodo esančios galimybės tai padaryti artimiausiu laiku, jei tik sudaroma reikiama suma vaistams nupirkti arba jei surenkamas pakankamas vaistų kiekis aukavimo metodu. Taigi yra apie ką kalbėti ir planuoti ir praktiškai veikti lietuviškoje dirvoje. O svarbiausia: nei dienos nepraleiskime neprisidėję prie Dėdės Samo karinių pastangų, išsijuosę dirbdami dirbtuvėse ir pirkdami bonus.

L. P. S. Ž. N12

1942-VIII-12.
Washington, D. C.

PAŠTAS BELAISVIAMS

Galima siųsti laiškus amerikiečiams, kurie internuoti, kaip karo belaisviai, arba civiliams internatams, su oficialiu pranešimu nuo International Red Cross, Geneva, Switzerland, į "Information Bureau of the Provost Marshal General's Office", kad asmuo apie kurį užklausimai padaryti yra karo belaisvis arba internuotas asmuo. Laiškus galima nemokamai siųsti, jeigu siuntėjas kairiniame voko kampelyje užrašo "Prisoner of War" arba "Civilian Internee" ir žodžius "Postage Free".

Reikia ant konverto užrašyti:

1. Pilną vardą ir laipsnį belaisvio arba internuoto.
2. Karo belaisvio numerį (jeigu Tolimuose Rytuose, numerio nereikia, vieton numerio reikia padėti žodžius ("formerly of Wake, Guam, ir tt.").
3. Kalėjimo stovyklos vardą ir numerį (arba jeigu Tolimuose Rytuose — žodžius, "Held by Japan").
4. Šalies vardą kur stovykla randasi.
5. ir žodžius "Care of the International Red Cross, Geneva, Switzerland (Japonijoj, care of Japanese Red Cross, Tokyo).
6. Vją Chicago.

Siuntėjas privalo užrašyti jo vardą ir adresą ant konverto užpakalio. Adresas ir laiško turinys turi būti rašomąja mašinėle atspausdinta arba labai aiškiai parašyta, kad palengvinus persiuntimą ir cenzūrą. Reikia palikti vietos ant konverto užrašymui internuoto asmens naujo adreso, jeigu jis buvo perkeltas iš vienos stovyklos į kitą. Laiškus nesiųskite į Information Bureau of the Provost Marshal General's Office" persiuntimui.

Kol kas pakietai belaisviams arba internuotiems nepriimami. Apie tai bus vėliau pranešta.

FLIS

SYMBOL OF PATRIOTISM

MINUTE MAN FLAG FLAG.—This is the new Minute Man War Bond Flag, designed by the Treasury Department for firms and organizations which obtain more than 90 percent participation in War Savings Bonds purchases by their employees or members through a systematic purchase plan. The Minute Man is emblazoned in white on a blue background, surrounded by thirteen stars, representing the Nation's thirteen founding States. When campaigns, labor unions and other organizations top the 90-percent figure, they will receive a special Minute Man Certificate of Award signed by Secretary Morgenthau, the State Administrator, and the State Chairman of the War Savings Staff, the Treasury Department announced. This certificate entitles the recipient to fly the flag, which is being manufactured in various sizes and is sold by licensed suppliers at a nominal price.

ŠV. PRANCIŠKAUS ŠVENTĖS PAMINĖJIMAI

Katalikiškuose kraštuose yra paprotys kasmet spalių 4 dieną suruošti Šv. Pranciškaus šventės iškilmingą paminėjimą. Bažnyčioje tą dieną yra laikomos iškilmingos Mišios, Šv. Pranciškaus vaikai, jo prieteliai, eina Šv. Komunijos, pasakomas šventei pritaikintas pamokslas.

Po pamaldų bažnyčios salėje įvyksta iškilmingas posėdis sekančia programa: paskaita apie Šv. Pranciškų, choras pagieda giesmių, jei yra orkestras, sugriežiama keletas muzikos dalykėlių.

Būtų gražu ir naudinga, kad šis paprotys įsigalėtų visose Amerikos lietuvių kolonijose. Ypatingai tretininkai turėtų rūpintis, kad kiekvienoj parapijoj Šv. Pranciškaus šventė būtų iškilmingai atšvęsta. Tokie iškilmingi Šv. Pranciškaus šventės paminėjimai padės žmonėms geriau susipažinti su Šv. Pranciškaus dvasia ir jo reikšme mūsų laikams.

Labai girtinas yra ir Kunigų Vienybės Rytų Provincijos sumanymas, šiemet spalių 25 d. per Kristaus Karaliaus šventę suruošti visos apylinkės Tretininkų Konferenciją. Šią konferenciją paruošti pavesta Apreiškimo parapijos klebonui kun. V. Pakalniui, todėl tikimasi, kad konferencija bus puikiai organizuota.

Konferencijos tikslas bus supažindinti kunigus ir pasauliečius su Šv. Pranciškaus idealais ir bus kartu ieškomos priemonės Švento Pranciškaus dvasią paskleisti žmonių tarpe.

Būtų gera, jei panašios konferencijos būtų šaukiamos ir kitose lietuvių kolonijose.

Garbė Kunigų Vienybės kunigams, kurie pirmieji sumanė Amerikos Lietuvių visuomenę plačiau supažindinti su Šv. Pranciškaus dvasia!

NAMINIS FRONTAS

(ŠIS YRA VIENAS IŠ SERIJOS SAVAITINIŲ KARO PRODUKCIJOS TARYBOS STRAIPSNIŲ)

Ką tik išleistoj knygutėj—"Būkite Pergalės Planuotoju Savo Namuose" — valdžia nustato šešių punktų programą namų frontui.

Programa pataria, kad šeimininkės privalo — (1) mažiau išleisti pinigu ir daugiau taupyti, (2) pačios gaminti daiktus ir jų daugiau turėti, (3) neeikvoti ir ilgiau laikyti daiktus, (4) viską kuo atsargiausia pirkti, (5) sutvarkyti savo darbo valandas, (6) apsaugoti šeimą ir padėti apsaugoti kraštą.

• • •

Amerikiečiai taupo pinigus. Su karo prasidėjimu daug bereikalingų daiktų dingo, kas davė žmonėms progos pradėti taupyti — pirkti karo bonus ir taksus užmokėti—tas mums visiems padės kada karas baigsis ir mes pradėsime atstatymo darbą. Miestų žmonių sutaupos, pagal Jungt. Valstybių Darbo Departamento žinias, buvo 70% aukštesnės 1942 m., negu 1941 m.

Šios sutaupos yra svarbios dėl trijų priežasčių. Jos sulaiko aukštus gyvenimo iškaščius dabar; jos padeda vesti karą, kada tampa karo ženkleliai ir bonai; ir jos padės žmonėms kada pertvarkymas seks karą.

• • •

Raudonasis Kryžius reikalauja 50,000 kraujo aukotojų kas savaitę išpildyti kvotą sekamais 12 mėn. Armija ir Laivynas reikalauja 2,500,000 puskvorčių kraujo. Raudonojo Kryžiaus kraujo aukotojų centraj yra prašomi padidinti savo kvotas. Šiam būtinam darbui bus atidaryti nauji centrai. Tai padauginimas iš 1,600,000 puskvorčių virš pereitų fiskalių metų.

• • •

"Fizika ir matematika būtinai reikalinga sekmingam vartojimui ir gaminimui svarbių moderninio karo technikinių įrankių", sakė p. McNutt. "Mums reikalinga daugiau mokytojų mokinti vis daugiau mokinių dabar ir ateityje."

Kurie tik nori isirašyti į specialius karo fizikos ir matematikos kursus privalo susisiekti su registraru, arčiausioj kolegijoj arba universitete. Galima gauti tolesnių informacijų iš Office of Education, Washington, D. C.

• • •

Kainų Administracijos Ofiso Suvartotojų Skyrius pataria šeimininkėms pirkti paukštienos, žuvų ir kitą "proteinų" maistą, kurių dabar pakankamai yra, kol tęsiasi laikinas trūkumas jautienos, veršienos ir kiaulienos.

Mėsa, paukštiena ir žuvis turi lygią maistingumo vertę, Suvartotojų Skyrius nurodo ragindamas šeimininkes pirkti daugiau vištu, šiandienos Victory Food Special. Kiti "proteinų" maistai yra sūris, džiovintos pupos, žirniai ir lešiukai, jie nebrangūs ir juos galima labai skaniai pagaminti.

• • •

Pakraščių Sargyba ieško raitininkų, kurie gyvena prie Atlanto arba Gulf pakraščio dėl naujai organizuoto "beach patrol". Savanoriai bus įrašyti į laikiną rezervą, turės apsipažinti su patrolės detalėmis ir veikimo pareigomis, bus aprūpinti ginklais ir uniformomis. Arklių savininkai, kurie negali siųsti į patrolę prašomi [illegible] pavesti jų arklius [illegible] lus ir Pakraščių Sargyba pristatys vyrus. Dėl tolesnių informacijų rašykite į savo District Coast Guard Patrol.

• • •

Agrikultūros Sekretorius Wickard prašė visų piliečių prisidėt prie Wartime Forest Prevention kovos. Reikia užgesint kuo mažiausią gaisrą giriose ir atsargiai vartoti degtukus ir visokią degančią medžiagą. "Neatsargus degtukas padeda ašiai", sakė p. Wickard. "Apsaugodami mūsų girias nuo gaisrų mes padedam laimėti karą ir padedam laimėti taika po karo."

• • •

Pirmą spalių mėnesio savaitę apie 900 moterų įstos į Smith Kolegijos (Northampton, Mass.) treniravimo mokyklą dėl aficierių. Jos bus narės Women's Reserve, U. S. Naval Reserve.

Aplikantės turi sutikti sekamus reikalavimus: (1) jos privalo turėti bakaliauro laipsnį nuo pripažintos kolegijos, arba turėjo sekmingai užbaigti 2 metų darbą pripažintoje kolegijoje arba universitete, kuris darbas veda prie laipsnio. (2) Privalo turėti ne mažiau dvieju metų patyrimą profesijoj arba biznyje, kuris padės jų tarnystėje ir privalo turėti nemažiau 2 metų matematikos mokslo aukštesnėj mokykloj arba kolegijoj. (3) Privalo būti Jungt. Valstybių pilietės, nemažiau 21 m. amžiaus, nedaugiau 50 m. paskyrimo dienoje ir turi išlaikyti fizinius ir gabumo bandymus, neturėti vaikų jaunesnių 18 metų ir būti gero charakterio.

Moterys, kurios nori tapti aficieriais, turi parašyti dėl "preliminary aplication blank" Director of Naval Officer Procurement; ofisai randasi įvairiuose miestuose arba Laivyno distriktuose. Parinkimo tarybos peržiūrės aplikacijas ir ves bandymus ir kalbės su kandidatėmis.

• • •

Laiškai militariniams asmenims Hawaii ir Pacifiko pietvakariuose turi būti siunčiami reguliariu paštu, ne oru. Oru tik kada būtinai reikalinga. Tiek daug pašto siunčiama oru, kad galima tik mažą dalelę perkelti oru ir liekamą siųsti laivais, taip praneša Karo Departamentas.

• • •

Raudonasis Kryžius ieško darbininkų savo karo programai. Vyrai reikalingi kaip "field directors", ir "assistant field directors", čia Jungt. Valstybėse ir užsienyje. Aplikantai privalo būti tarpe 20 ir 50 metų amžiaus. Vyrai parinktinės tarnybos amžiaus nebus priimti, jeigu neturi užlaikomųjų asmenų, arba jeigu juos galima šaukti prie miltarinės tarnybos.

Moterys gali dirbti valdžios ligoninėse čia ir užsieny. Aplikantai turi būti tarpe 25 ir 45 metų ir gerame fiziniame padėjime.

Interesuoti asmenys gali susisiekti su Personnel Service, American Red Cross Nat'l Headquarters, Washington, D. C.

• • •

Kasdieniniame paprasto amerikiečio gyvenime daug progų pasirodo taupyti. Svarbi ir rimta problema dabar yra šeimos automobilius. Automobilius žmonės turi vartoti tik kada būtinai reikalinga. Jį šiandien nereik vartoti pasilinksminimams, važinėti į krautuves, arba į moterų klubus. Karo laikas—taupykite automobilius ir gazoliną.

O. W. I.

TAUTOS GIESMĖ

Dieve, sergėk mūs Tėvynę,
Amžiais vargstančią Lietuvą,
Duokie taiką ir ramybę—
Ji per amžius te nežūva.

Atsisakome vergauti,
Svetimųjų jungą kęsti,
Laisvės mums negal išrauti,
Kietą priespaudą primesti.

Te gyvuoja mūs Tauta—
Dievas laimins amžinai,
Mokslas ir dora aukšta,
Švies, kaip saulės spinduliai.

R. G.

NUO GEDIMINO KALNO

Prabėgo metų metai
Ir tūkstančiai žaizdų užgijo—
Bet mes nenukalėm tau kalavijo
Ir nepasiūdinom apsiausto iš lelijų...

Sėdėjai aukso soste
Ir tavo žodžių klausė milijonai,
Kvepėjo tau beržai ir pievų kmynai,
Aidėjo paukščių ir poetų treliai sidab-
[riniai...

Bet visa baigiasi ir miršta.
Pradėjo vyst žiedai ir tavo pergalių
vainiko —
Šventųjų gojų ąžuolai ir žvėrys giriose
išnyko,
Už tavo gyvastį galvos padėti nieks
nesutiko...

Dabar dangun išbėgo saulė,
Bet grubios rankos aria vešlųjį dirvoną,
Paliegusi dvasia naikina dieviną svajonę,
Baisu, kad viesulai pakirs tave, kaip lapą
[rudenio geltoną...

Tu, senas geras Kalvi,
Nukalki laimę Nemuno ir Vilijos
tėvynei—
O kai pakils audra ir vėjai kauks
šiauriniai—
Suteik užuobėgą ir vietos duok
nakvynei...

St. Santvaras

NAUJO PASAULIO KVIEČIAI PALENGVINS POKARINĘ MAISTO PROBLEMĄ

Vakarinio Žemyno kviečių sandėlis, kuris galės būti apie 14 šimtų milijonų bušelių, kartu su ziciją išrišti maisto problemą nudėlis, kuris galės būti apie 14 vargusiam po karo pasauliui. Šis tikėtasis naujo pasaulio normale kitų javų proporcija, derlius kviečių auginimo rajoduos šiam Žemynui pirmaeilę po- nuose buvo įrodytas Jungt. Valstybių Agrikultūros Departamento raporte.

Jau dabar, kaip raportas praneša, kviečių auginimo šalys deda pirmąsias pastangas sutikti šią didžiąją pokarinę problemą. Ši problema apims ne tik maisto pristatymą minioms po nacių dominacija, bet ir maisto paskirstymo būdus, tarptautinės pirklybos stabilizaciją, ir kainų ir produkcijos kontroliavimą.

Agrikultūros Departamento skaitlinės parodo milžinišką maisto atsargą Vakariniame Žemyne. Jos parodo kiek kviečių bus galima eksportuoti, neįnimant šių metų derliaus.

Jungt. Valstybės — 708,000,000 bušelių; Argentina 210,000,000 bušelių, Kanada 400,000,000 bušelių.

Dalis javų rezervo yra naudojama alkoholio gamybai karo reikalams, kuri papildo gamybą iš sirapo. Fabrikai, kurie gamino gėrimus, dabar gamina alkoholį iš kviečių, kuris papildo stoką dėl transportacijos sunkumų vežti sirapą iš Kubos ir Puerto Rico į Jungt. Valstybių bravorus.

Didelė kornų ir kitų javų sutaupa — rezultatas didelio derliaus Amerikose, kartu su sumažinta eksportacija, padarė Vak. Žemyną pasaulio maisto sandėliu. Sandėliai perpildyti, o pavergti žmonės nacių užimtuose kraštuose badauja dėl duonos — duona atimta iš jų dėl karo ir jų užkariautojų reikalavimų. Šis padėjimas privedė prie susitarimo tarp Jungt. Valstybių, Argentinos, Kanados, Australijos ir Britanijos. Buvo nutarta sudėti šimtą milijonų bušelių kviečių gelbėti karo pamuštas šalis "kaip tik tarptautinis padėjimas leis".

Pagal šį kviečių susitarimą, Jungt. Valstybės pažadėjo 50 milijonų bušelių, Kanada ir Britanija po 25 milijonus bušelių, Argentina ir Australija kiek bus reikalinga pridėti.

Pagal šį planą karo išbadėjusioms tautoms galima bus siųsti maistą. Ekspertai, kurie studijuoja šį planą, pranašauja, kad Amerikos, su savo perpildytais sandėliais ir didele produkcija bus dominuojanti jėga pokariniuose sprendimuose. FLIS

Vokietijos generalinis komisaras Lietuvoje paskelbė, kad iš šio pavasario kirpimo nuo kiekvienos avies reikia atiduoti pusę kilogramo vilnų, o nuo kiekvieno ėriuko—vieną ketvirtdalį kg.

MARIANAPOLIO KOLEGIJA

Kolegijos pradžia siekia 1926 metus, kada į Ameriką atvažiavo tuometinis Tėvų Marijonų generolas, nepamirštamo atminimo vyras arkivyskupas Jurgis Matulevičius ir dabartinis generolas vyskupas P. Būčys. Jų tikslas buvo aplankyti Chicagos Eucharistinį kongresą ir drauge į Lietuvą perkelti Amerikoje buvusius marijonus. Tačiau jie paskutinio savo plano neįvykdė. Atsitiko net priešingai: anie du garbingi vyrai ne tik kad nelikvidavo marijonų Amerikoje, bet, pamatę gerą dirvą jų darbams, praplėtė jų veikimą.

Iš tų naujų darbo plotų pirmiausia į akis metėsi reikalas turėti savo aukštesnę mokyklą berniukams lietuviams, kaip jau buvo mergaitėms. Arkivyskupas Matulevičius apsilankė pas Chicagos arkivyskupą Mundeleiną ir paprašė pritarimo berniukų kolegijai, kurią pasiryžo steigti marijonai. Chicagos arkivyskupas parodė didelį palankumą šiai minčiai. Tuo būdu, ilgai nieko nelaukiant, buvo stota į darbą.

Pirmuoju kolegijos rektorium buvo paskirtas kun. J. Navickas, kuris šias pareigas ėjo beveik ligi pat savo mirties. Jis iš mažų pajėgų ir išteklių savo neišsenkama energija ir atsidavimu kolegiją išaugino į rimtą mokslo ir lietuviškosios dvasios židinį. Iš pradžių tasai židinys buvo įsikūręs Hinsdale, Ill., bet po kelių metų tenai pradėjo darytis ankšta. Vadovų akys nukrypo į kitas vietas, kur būtų palankios sąlygos kolegijai. Po ilgų ieškojimų ir derybų buvo įsigyta dabartinė kolegijos nuosavybė, kuri yra Thompson, Conn., apie 60 mylių nuo Bostono, 29 mylios nuo Providence, R. I., ir 26 mylios nuo Worcester, Mass. Kolegija nesunkiai pasiekiama įvairių šakų geležinkeliais, važiuojant į Putnam, Conn. Kai kurie traukiniai sustoja tiesiog pačiam Thompsone.

Kad Tėvai Marijonai pajėgė įsigyti tokią visais atžvilgiais brangią vietą, pirmiausia nuopelnas atitenka kun. J. Navickui, kuris nesigailėjo nei savo sveikatos, nei energijos, nei gabumų sukelti lėšų tam reikalui. Labai daug padėjo ir eilė Naujosios Anglijos klebonų lietuvių: kiti jų, kaip kun. dr. K. Urbonavičius, prel. J. Ambotas, kun. A. Petraitis, kun. P. Juškaitis, kun. P. Juras, kun. J. Valantiejus, paklojo po tūkstantinę naujiems rūmams pirkti. Ypač daug pasidarbavo kolegijos rėmėjai. Tuo būdu per kelerius metus buvo surinkta žymi suma, kurią dar padidino kun. J. Jakaitis, tada buvęs Šv. Kazimiero parapijos klebonu Worcester, Mass. Jisai įstodamas į marijonų vienuoliją, visą savo turtą pavedė kolegijai.

Taip Marianapolio Kolegija jau vienuolikti metai dirba ir stiprėja toje vietoje, kuri pasižymi ne tik gamtos gražumu, maloniais kalnais ir kalneliais, apaugusiais giriomis, kuri ne tik kad turi gražiausius sodus ir gėlių daržus, traukiančius kiekvieną pasilsėti ir pasigėrėti toje gamtos ramybėje, bet kuri drauge sutraukia jaunuolių būrius mokslui ir auklėjimuisi. Nuo pat kolegijos įsteigimo ligi šiandien jos suolus yra perėję apie 1,100 berniukų. Ne vienas jų dabar užima svarbias pareigas kultūriniam, organizaciniam, visuomeniniam, tautiniam lietuvybės ir religiniame bare. Tų auklėtinių yra paties vienuolyno vadovybėj, bažnyčių sakyklose, prie redakcijų stalo, armijoje, fabrikuose, biznyje, organizacijose. Kun. Jonas Navickas Marianapolį buvo pavertęs įvairių lietuviškų organizacijų sūkuriu, kur nuolat ėjo seimai, susirinkimai, valdybų posėdžiai ir šiaip visoki pasitarimai. Ne gana to: jisai Marianapolį padarė jo paties įsteigtos Katalikų Studentų sąjungos centru ir rado išteklių leisti "Studentų Žodį", kuris ilgainiui rimtu žurnalu virto ir yra gal vienintelis šiandien tos rūšies lietuviškas periodinis spaudinys visam pasaulyje, bolševikams ir vokiečiams sunaikinus savarankišką lietuvių spaudą savo krašte.

Nuo pernai metų birželio mėnesio kolegijos rektorium yra kun. dr. Juozas Vaškas, kuris toms pareigoms paliktas ir toliau šiuometiniu Tėvų Marijonų tarybos sprendimu. Kolegija rimtai ruošiasi naujiems mokslo metams ir labai prašo, kad tėvai lietuviai savo berniukus siųstų į lietuvių vienuolių išlaikomą mokyklą, kur yra graži proga išeiti high school ir kolegijos kursą. Šiemet studentų įsirašymo formali data yra rugsėjo (September) 10, 11 ir 12 dd., o mokslas prasideda rugsėjo 14 dieną. Bet kam patogu, gali užrašyti bet kuriuo kitu laiku: Marianapolio durys žmonėms ir paštui visados atdaros. Informacijų, mokyklos katalogų, mokslo metų tvarkos sužinoti kreipkitės šiuo adresu: **Marianapolis College, Thompson, Conn.**

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ REKOLEKCIJOS IR MISIJOS 1942 M.

CHICAGO, Ill.—Šv. Kazimiero Seserų vienuolyne, rugpiūčio 19—28 d., T. Justinas Vaškys.

WATERBURY, Conn. — Šv. Juozapo par., Šv. Pranciškaus novena, rugsėjo 9—17 d. T. Justinas Vaškys.

SIOUX CITY, Iowa.—Šv. Kazimiero par., rugsėjo 21—27 d., T. Justinas Vaškys.

S. BOSTON, Mass.—Šv. Petro par., spalių 5—18 d. T. Justinas Vaškys ir T. Juvenalis Liauba

ANSONIA, Conn.—Šv. Antano par., spalių 5—11 d. T. Juvenalis Liauba.

NEW BRITAIN, Conn.—Šv. Andriejaus par., spalių 18—20, Tėvas Justinas Vaškys.

Franciscan Fathers,
310 Orchard Street,
Pittsburgh (10), Pa.

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadinamus "SONG SHEETS" su daugelu gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra dainuojamos dainuoti bankietuose, krikštynose ir visokiuose susėjimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imantiems daugiau nuolaida. Užsisakykit tuojau.

"GARSAS"
[illegible]

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUS-MO AMERIKOJE 53-JO SEIMO PROTOKOLAS

(Tęsinys)

SAVINGS ACCOUNT BALANCES

	Interest Earned	Deposits	Balance 12-31-1941
Active:			
First National Bank, Exeter, Pa.	$ 41.03	1,444.27	2,927.83
First National Bank, Pittston, Pa.	100.65		5,100.65
First National Bank, Plymouth, Pa.	110.53		4,088.92
First National Bank, W-Barre, Pa.	2.54		115.52
Hanover National Bank, W-Barre, Pa.	81.69		5,081.69
Kingston National Bank, Kingston, Pa.	65.57		2,321.77
Liberty National Bank, Pittston, Pa.	146.58	2,595.66	7,552.18
*Liberty National Bank, Pittston, Pa.	194.58		.00
Lithuanian Sav. and Loan, Cleveland, O.	320.80		5,549.18
Metropolitan State Bank, Chicago	41.14	325.83	2,220.41
Miners Savings Bank, Pittston, Pa.	210.93		7,805.88
Peoples National Bank, Edwardsville, Pa.	78.87		3,742.64
Plymouth National Bank, Plymouth, Pa.	100.65		5,100.65
Polithania State Bank, Pittsburgh, Pa.	128.90	347.33	4,082.58
West Side Bank, W. Pittston, Pa.	100.65		5,100.65
Deposit and Savings Bank, W-Barre, Pa.	107.08		5,107.08
Miners National Bank, W-Barre, Pa.	107.10		5,107.10
Second National Bank, W-Barre, Pa.	81.68		5,081.68
First Federal S. and L., Pittston, Pa.	226.21		5,226.21
Mid-City Federal S. and L., Phila., Pa.	161.67		5,161.67
Liberty National Bank, Pittston, Pa.	1.24		250.54
First National Bank, W-Barre, Pa.	.75		151.79
	$2,410.44	4,713.09	$86,876.62
		Payment Made	
Closed Banks:			
Dime Bank T. and T. Co., Wilkes-Barre		783.75	4,702.52
First Lithuanian B. and L., Baltimore			7,178.09
Franklin Savings Bank, Pittsburgh		347.33	2,488.44
Penna. Liberty B. and T. Co., W-Barre		269.52	2,210.14
Title Guaranty and Tr. Co., Baltimore			3,628.46
Universal State Bank, Chicago		716.83	3,356.10
		$2,117.43	23,563.75
Less Charge Off, Universal State Bank, Chicago, Ill.			3,356.10
			20,207.65
SUMMARY:			
Active Savings Account Balances			86,876.62
Closed Banks Savings Account Balances			20,207.65
Total Savings Account Balances December 31, 1941			$107,084.27

* $8,778.70 Withdrawn from Savings account to set up individual Minor Beneficiary Accounts under non-admitted assets amounting to $6,183.04.

Payment of $391.00 in December 1941, is the final dividend to be paid by Universal State Bank of Chicago, as per notice of Arthur C. Lueder, Auditor of Public Accounts of the State of Illinois. This dissolves the bank and terminates our claim for the balance of $3,356.10 still on our books, which amount we must charge off. Any previous dividends unclaimed by depositors will be held for a year and then distributed pro rata to claimants.

TOTAL CASH Checking Account Balances	$ 84,480.62
TOTAL CASH Savings Account Balances	107,084.27
TOTAL CASH December 31, 1941	$191,564.89

MINOR BENEFICIARY ACCOUNTS:

Balance July 1, 1941		6,430.01
Interest Earned	27.24	
Accounts Opened:		
Laukevičius Pranė	124.79	
Pilvelūtė Ona	248.38	
Mažiouls Vincas	498.81	
Bagdonas Aldona	35.71	
Bagdonas Jonas	35.71	
Bagdonas Eleonora	35.71	
Vaičiaunas Albert	100.40	1,106.72
		$7,536.73
Accounts Paid:		
Zubres Edward	73.70	
Eacmen Veronika A.	21.66	
Lelevičius Jonas	330.20	
Radzvila Vincas	166.78	
Salčiukė Frances	83.26	
Norkus Albinas	748.31	
Čebatoriūnas John	249.30	1,673.21
Balance December 31, 1941		$5,863.52

J. G. YONAKAS, Iždininkas

J. Bukaveckui pasiūlius, J. Purickiui parėmus, iždininko raportas priimtas kaip atspausdintas, seimo raportų knygoje. Iždininkas pareiškė padėką visiems nariams už bendradarbiavimą.

Raportų išklausymas pertraukiamas sveikinimų komisijos pranešimui priimti. Sveikinimų komisijos vardu kun. Juozas Simonaitis siūlo priimti tokias telegramas prezidentui Roosevelt, valstybės sekretoriui Hull ir pasekretoriui Welles:

The Hon. Franklin D. Roosevelt
The White House
Washington, D. C.

The delegates of the fifty-third Convention of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America assembled on June twenty third in the Bond Hotel in Hartford, Conn., which has served the best interests of the United States among Americans of Lithuanians origin for almost sixty years, renew their oath of Loyalty and Allegiance to our country and pledge zealous cooperation for complete victory over our enemies. They especially greet Your Excellency with sincere gratitude for Your firm determination to maintain the Atlantic [illegible]

for liberty and justice to Lithuania and other nations victimized by aggression, and earnestly pray God's Blessings to strengthen You in the exacting tasks of gaining the Peace and restoring order throughout the World.

Joseph Grish,
Convention Chairman
Joseph B. Laučka,
Convention Secretary

The Hon. Cordell Hul
Secretary of State
State Department
Washington, D. C.

The delegates of the Fifty-third Convention of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America assembled on June 23, 1942 in the Bond Hotel at Hartford, Conn., having renewed their pledge of loyalty and allegiance to the United States, greet Your Excellency and express appreciation for Your determined stand to assure freedom and independence to Lithuania and other victimized nations of the World and express satisfaction that you will continue efforts for Democracy and Justice for all the peoples of the World.

Joseph Grish,
Convention Chairman
Joseph B. Laučka,
Convention Secretary

The Hon. Sumner Welles
Under Secretary of State
The State Department,
Washington, D. C.

The delegates of the Fifty-third Convention of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America assembled on June 23, 1942 in the Bond Hotel at Hartford, Conn., express satisfaction for Your speech of May, thirtieth, 1942 and appreciation of Your determination to assure the freedom and independence of Lithuania and other victimized nations; and fervently renewing their pledge of loyalty and alleegiance to the United States, they express their conviction that You will continue Your noble efforts for Democracy and freedom for all the peoples of the World.

Joseph Grish,
Convention Chairman
Joseph B. Laučka,
Convention Secretary

L. Šimučiui pasiūlius, K. Venčiui parėmus, nutariama siųsti telegramą Amerikos ambasadoriui Winant, uoliai sergėjusiam Lietuvos ir kitų mažųjų tautų teises Londone:

Hon. John Winant,
London.

Lithuanian R. C. Alliance of America in Convention greets Your Excellency with appreciation for Your efforts to maintain Atlantic Charter and the liberties of all nations including Lithuania.

Joseph Grish,
Convention Chairman

K. Vilniškiui pasiūlius, kun. Pr. Jurui parėmus, nutariama pasveikinti pas prezidentą viešintį Anglijos ministerį pirmininką Churchill tokia telegrama:

Honorable Winston Churchill
Prime Minister of Great Britain
State Dept., Washington, D. C.

Lithuanian R. C. Alliance of America in Convention greets Your Excellency and express appreciation for the promulgation of the principles of the Atlantic Charter and the assurance of the liberties therein enuntiated, for all nations including Lithuania.

Kun. Dr. J. B. Končiui siūlant, J. Laučkai parėmus, nutariama nusiųsti telegramas Apaštališkajam Delegatui Washingtone ir NCWC Vyskupų Tarybos pirmininkui arkivyskupui Money tokias telegramas:

His Excellency,
The Most Reverend Archbishop
Amileto Giovanni Cicognani,
Apostolic Delegate to the U. S.,
3339 Massachusetts Ave.,
Washington, D. C.

Delegates of the 53rd Convention of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America assembled at Bond Hotel, Hartford, Conn., humbly beg Your Excellency to express to His Holiness Pope Pius the XII our filial devotion and loyalty to the Holy See.

We beg also His Holiness to bestow His blessing to this Convention and all the members of our organization.

Mons. John Ambotas,
53 Capitol Avenue,
Hartford, Conn.

His Excellency The Most Reverend
Archbishop Edward Mooney,
Detroit, Mich.

The Lithuanian R. C. Alliance of America assembled at Hotel Bond, Hartford, Conn., for their fifty third Convention express their deepest appreciation and gratitude to the National Catholic Welfare Conference for the relief extended to the war distressed Lithuanians.

Rev. Francis M. Juras,
Spiritual Director
Joseph Grish,
Convention Chairman

L. Šimučiui pasiūlius, nutariama pareikšti Šventajam Tėvui padėką už nepripažinimą Lietuvos okupacijos ir gynimą mažųjų tautų teisių į laisvę ir nepriklausomybę. Tai atlikti pavedama Pildomajam Komitetui.

Sveikinimų komisijos siūlymu, priimamos šios sveikinimo telegramos Hartfordo vyskupui, Connecticut gubernatoriui ir Hartfordo miesto mayorui:

His Excellency Most Reverend
Maurice F. McAuliffe, D. D.,
Bishop of Hartford,
Hartford, Conn.

Most Reverend Bishop:

The delegates of the Fifty-third Convention of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America assembled at Hotel Bond, Hartford, Conn., June 22-25, 1942, extend their greetings and humbly beg Your blessing.

His Excellency Robert A. Hurley
Governor of Connecticut
Hartford, Conn.

Your Excellency:

The delegates of the Fifty-third Convention of The Lithuanian Roman Catholic Alliance of America, assembled at Hotel Bond, Hartford, Conn., June 22-25, 1942, extend their greetings and appreciation to Your Excellency for Your hospitality and kindnesses tendered the Convention by the people of Your state.

Honorable Thomas J. Spellacy
Mayor of Hartford,
Hartford, Conn.

Honorable Mayor:

The delegates of the Fifty-third Convention of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America assembled at Hotel Bond, Hartford, Conn., June 22-25, 1942, extend their greetings and deepest appreciation for Your Honor's hospitality and stirring opening address.

Iždo globėjas K. A. Venčius praneša apie savo veiklą, patiekdamas atspausdintą raportą atskirą ir bendrai su iždo globėju K. Vilniškiu ir kontrolės komisijos nariu S. Marozu pasirašytą. Jis pažymi centro tarnautojų E. Mensiskaitės ir G. Kupstaitės nuoširdumą darbe.

IŽDO GLOBĖJŲ IR KONTROLĖS KOMISIJOS RAPORTAS

Mes, žemiau pasirašiusieji, buvome išrinkti 52-jo seimo, įvykusio gegužės 20-23 dd., 1940 m., Worcester, Mass., dviejų metų terminui, kurias pareigas atlikome geriausia prie buvusių sąlygų.

Tikrindami centro raštinės ir iždininko knygas, radome, kad jų vedamų knygų įrašai sutinka su Centro Sekretoriaus ir Iždininko pateiktomis 53-jam seimui apyskaitomis.

Čia paduodame labai suglaustą organizacijos stovio vaizdą, pažymėdami 2-jų metų pajamas ir išlaidas, kokias mes randame organizacijos rekorduose:

SUAUGUSIŲ POMIRTINIŲ FONDAS

Balansas sausio 1, 1940		$1,434,465.36
Pajamos:		
1940 m.	154,526.05	
1941 m.	162,901.39	317,427.44
Viso pajamų su balansu		$1,751,892.80
Išlaidos:		
1940 m.	$143,524.21	
1941 m.	199,619.58	343,143.79
1-1-1942 fonde lieka		$1,408,749.01

JAUNAMEČIŲ POMIRTINIŲ FONDAS

Balansas sausio 1, 1940		$21,666.88
Pajamos:		
1940 m.	$ 1,474.64	
1941 m.	1,993.70	3,468.34
Viso pajamų su balansu		$25,135.22
Išlaidos:		
1940 m.	677.59	
1941 m.	9,089.52	9,767.11
1-1-1942 fonde lieka		$15,368.11

LIGONIŲ PAŠALPOS FONDAS

Balansas sausio 1, 1940		$43,566.38
Pajamos:		
1940 m.	$38,901.54	
1941 m.	37,780.08	76,681.62
Išlaidos:		
1940 m.	$38,800.49	
1941 m.	34,308.35	73,108.84
1-1-1942 fonde lieka		$47,139.16

LABDARYBĖS FONDAS

Balansas sausio 1, 1940		$3,002.07
Pajamos:		
1940 m.	$1,038.47	
1941 m.	1,041.23	2,079.70
Viso pajamų su balansu		$5,081.77
Išlaidos:		
1940 m.	$1,517.10	
1941 m.	625.60	2,142.70
Sausio 1, 1942 lieka		$2,939.07
Istorijos leidimo fondas $151.04		
Ist. leid. f. nuoš.	.75	151.79
Sausio 1, 1942 m. labdarybės su istorijos f. bal.		$3,090.86

LĖŠŲ FONDAS

Balansas sausio 1, 1940 m.		$2,584.67
Pajamos:		
1940 m.	$28,459.96	
1941 m.	30,312.02	
1941 m. grąžinta iš Pom. Fondo	19,990.15	78,762.13
		$81,346.80
Išlaidos:		
1940 m.	$29,800.35	
1941 m.	30,727.71	60,528.06
		$20,818.74

SUTRAUKA:

Sausio 1, 1942 m. balansas:	
Suaugusių Fonde	$1,408,749.01
Jaunamečių Fonde	15,368.11
Ligonių Pašalpos Fonde	47,139.16
Labdarybės Fonde	3,090.86
Lėšų Fonde	20,818.74
Viso	$1,495,165.88
Be to, nepilnamečių paveldėtojų Globos Fondas sausio 1, 1942	5,863.52
Pribrendę, bet dar neišrinkti morgičių bondsų taupmenų nuošimčiai, rendos	13,948.04
Bendras turtas	$1,514,977.44
Atėmus abejotinas vertybes, sudarančias	213,330.39
Tvirtos vertės organizacijos turtas	$1,301,647.05

C. A. VENČIUS,
C. P. VILNIŠKIS,
Iždo Globėjai

P. J. KARAŠAUSKAS,
Vice Prezidentas

Kontrolės Komisijos vardu:
SAVERAS MAROZAS,
Kontr. Komisijos narys

Vasario 24, 1942 m.
Wilkes-Barre, Pa.

IŽD. GLOB. C. A. VENČIAUS RAPORTAS

Gerbiamieji Seimo Atstovai:

Jau ketvirtą kartą iš eilės turiu garbės išduoti Iždo Globėjo pareigų seiminį raportą. Visupirma noriu pasisakyti, kad tarnauti tokiai garbingai organizacijai, mūsų lietuvių katalikų tvirtovei — Lietuvių Romos Katalikų Susivienymui Amerikoje, man buvo labai malonu ir džiūgu.

Mūsų Susivienymo konstitucijoje nurodytas Iždo Globėjų pareigas stengiaus rūpestingai ir sąžiningai atlikti. Dalyvavau visuose Pildomojo Komiteto posėdžiuose ir visuose tarimuose bei balsavimuose liečiančiuose Susivienymo reikalus, prisilaikiau konstitucijoje nurodytos tvarkos, turint mintyje organizacijos gerovę. Paskutiniųjų dviejų metų, būtent, 1940 ir 1941, Susivienymo Centro Sekretoriaus ir Iždininko knygas ir jų priruoštus kiekvieną pusmetį Pildomajam Komitetui finansų ir viso Susivienymo turto raportus, kartu su bendradarbiais — buvusiu Iždo Globėju A. Paleckiu ir dabartiniu Iždo Globėju K. Vilniškiu, patikrinome keturis kartus ir pridavėm Pildomajam Komitetui kiekvieno knygų patikrinimo atatinkamus raportus. Paskutinį knygų ir raportų tikrinimo kartą, kuris įvyko vasario 17-23 dd., š. m., šale antrojo pusmečio praeitų metų knygų ir raportų tikrinimo, turėjome kartu patikrinti Centro Sekretoriaus ir Iždininko paruoštus šiam seimui paskutiniųjų dviejų metų raportus. Čia turiu pasisakyti, kad du kartu knygų ir raportų patikrinimui nustatytu laiku neišgalėjau atsitraukti iš savo nuolatinio darbo pareigų ir todėl nuvykdavau Susivienymo Centro ofisan suvėluotai. Taip reikalams susidėjus, iš anksto pranešdavau Centro Sekretoriui ir prašant manę pavaduodavo Vice Prezidentas P. Karašauskas, už ką aš esu jam nuoširdžiai dėkingas. Vienok, kad ir suvėluotai man teko nuvykti, bet pasistengiau visas knygų peržiūrėjimo sąskaitas patikrinti nuo pradžios iki pabaigos.

Sulig šiuolaikinės tvarkos, Susivienymo reikalais išmokėjimų įsakymus Iždo Globėjai savo pasirašymais tvirtina vien tik mirusiųjų narių pomirtines, o visi kiti išmokėjimų įsakymai yra išmokami be Iždo Globėjų pasirašymų. Taigi, paskutiniųjų dviejų metų laikotarpio visus pomirtinių išmokėjimo įsakymus, išskyrus vieną, atydžiai patikrinęs, savo pasirašymu patvirtinau ir be atidėliojimo išsiųsdavau antram Iždo Globėjui K. Vilniškiui, jo patikrinimui, patvirtinimui ir persiuntimui Iždininkui J. Joneikai dėl išrašymo išmokėjimo čekio. Minėtas vienas pomirtinės išmokėjimo įsakymas, kurio, prisilaikant konstitucijos 23-čio straipsnio nurodymų, netvirtinau savo pasirašymu, tai buvo už a. a. Igną Noreiką, buvusį narį 83-čios kuopos, Scranton, Pa. Nors praeitasis seimas nutarė a. a. Igno Noreikos pomirtinę atmokėti, vienok, kadangi minėtas narys mirė būdamas suspenduotu, nes buvo skolingas mėnesinių duoklių už 5 mėnesius, tai sulig mano nuomonės, tas seimo nutarimas yra neteisėtas (nelegališkas). Todėl, minėtą išmokėjimo įsakymą neužtvirtinęs grąžinau Centro Sekretoriui Wm. T. Kvetkui, pranešant, kad šį reikalą sulaikytų iki Pildomojo Komiteto susirinkimo, kuris turėjo įvykti po trijų savaičių ir tuo tarpu gauti patarimą—opiniją mūsų Susivienymo legalaus patarėjo adv. J. S. Lopattos. Pildomojo Komiteto susirinkime, įvykusiame birželio 25-27 dd., 1940 m., kuriame dalyvavo adv. J. S. Lopatto ir viešai pareiškė, kad seimo nutarimas tame reikale yra nelegalus, nes prieštarauja konstitucijos str. 23, par. 2-jo nurodymams ir todėl a. a. Igno Noreikos pomirtinės išmokėti negalima. Tada Pildomasis Komitetas, vaduodamasis konstitucijos nurodymais ir legalio patarėjo opinija, nutarė a. a. Igno Noreikos pomirtinės neišmokėti. Mrs. Ona Noreikienė, a. a. Igno Noreikos turto paveldėja, nepatenkinta Pildomojo Komiteto nutarimu, patraukė Susivienymą į teismą—Court of Common Pleas of Luzerne County. Šis teismas išdavė nuosprendį Mrs. Noreikienės naudai. Nuosprendy išdėstytų įrodymų turiny aiškiai yra matoma, kad teisėjas išdavė nepalankų mūsų Susivienymui nuosprendį remdamasis praeito seimo nutarimu. Tas praeito seimo nutarimas —išmokėti a. a. Igno Noreikos pomirtinę, nors ir prieštaraująs konstitucijos nurodymams, arba kitaip sakant, yra nelegalus, padarytas neteisėtai, vienok, kadangi Susivienymo konstitucija taipgi nurodo (Str. 6 par. 4), kad Susivienymo seimas yra vyriausias autoritetas visais konstituciniais klausimais, tai ir teisėjas šiuo konstitucijos nurodymu pasivaduodamas išdavė nepalankų Susivienymui nuosprendį Pildomojo Komiteto nutarimu, sulig legalio patarėjo adv. J. S. Lopattos patarimo, ši byla perduota aukštesniąjam teismui ir kuomi ji užsibaigs, dar nėra žinoma. Žiūrint tiesos žvilgsniu, tai Susivienymas turėtų laimėti šią bylą, nes visiems yra gerai žinoma, kad organizacijos reikalai būtinai turi būt tvarkomi sulig konstitucijoje nurodytos tvarkos, todėl ir šiame reikale, jei Susivienymo konstitucija nurodo (Str. 23, par. 2), kad "jeigu narys neužsimokėtų savo duoklių malonės perijodui (3-ms mėnesiams) užsibaigus, jis bus išbrauktas, jis ir jo pašalpgaviai pilnai ir galutinai nustos visų teisių, reikalavimų ir visų pinigų sumokėtų Susivienymui" ir tt., tai taipgi galima išmokėti pomirtinę tokio

nario, kuris buvo skolingas už 5 mėnesius duoklių laike jo mirties? Konstitucijos ir įstatų teisės yra vienodos visiems nariams, be jokių išėmimų, arba, kitaip sakant, visi nariai turi būti lygūs. Čia išsiveržia klausimas: jei praeitas seimas nutarė suspenduoto nario pomirtinę išmokėti, tai kodėl nebuvo išmokėtos pomirtinės kitų narių, kurie taipgi buvo suspenduotais laike mirties? Todėl, yra aiškiai matoma, kad praeitasis seimas šiame reikale padarė heteisėtą, priešingą konstitucijos nurodymms nutarimą ir tuomi suteikė moralę skriaudą paveldėjams tų narių, kurie mirė būdami suspenduotais ir jų pomirtinės pasiliko neišmokėtos. Šis reikalas turėtų būti mūsų Susivienymui gera pamoka, nes nebereikalo yra sakoma: nėra to blogo, kad neišeitų į gerą. Todėl, ateityje Susivienymo reikalai būtinai turėtų būti tvarkomi ir kiekvienam nariui, Pildomajam Komitetui ir seimui pildomi sulig konstitucijos ir įstatų nurodymų. Jei to nesilaikysime, tai neišvengiamai turėsime betvarkę, o betvarkės pasekmės, kaip mums visiems yra gerai žinoma, visada būna blėdngos.

Šale tiesioginių Iždo Globėjo pareigų rūpinaus Massachusetts apskrity prirašymu į Susivienymą kiek galint daugiau naujų narių. Šiuo reikalu rašinėjau laiškus kuopų valdyboms Massachusetts, New Hampshire ir Maine valstijų ribose. Pasikviečiau mūsų Susivienymo generalinį organizatorių P. Katilių, sudariau jam kuopų maršrutą ir kada jis atvyko, tai tame darbe jam gelbėjau, kiek tik galėjau; vakarais kartu su juo ėjome po namus (stubas), ieškodami naujų prospektų. Todėl ir pasekmės to darbo 52-sios kuopos, Lawrence, Mass., ribose, prie kurio darbo gausia pagalba prisidėjo Susivienymo Dvasios Vadas kun. Pranas M. Juras, buvo gana vaisingos, nes prirašėme 28 naujus narius.

Nors mūsų Susivienymo čarteris tapo įregistruotas Massachusetts valstijoje spalių 19-tą dieną, 1937 m., vienok valstijos įstatymai reikalauja, kad leidimas turi būt atnaujintas kiekvienus metus. Kadangi po čarterio įregistravimo leidimas nebuvo atnaujintas, tai tuo reikalu važinėjau tris kartus į Boston, Mass. Per paskutinį atsilankymą Apdraudos Departamente kartu dalyvavo Dvasios Vadas kun. Pranas M. Juras, Sekretorius Wm. T. Kvetkas ir advokatas Anthony O. Shallna. Šis reikalas dar galutinai neužbaigtas ir šiame seime turėsime padaryti kai kurias konstitucijos pataisas, apie ką Sekretorius Wm. T. Kvetkas yra Pildomojo Komiteto įgaliotas suteikti seimui tuo reikalu rekomendacijų.

Mūsų Susivienymo gerovės dėlei, matydamas būtiną reikalą, siūlau 53-jam seimui sekančias rekomendacijas:

1) Nariams, priklausantiems ligos pašalpos skyriuje, kad visiems vienodai, be jokių išėmimų, būtų skaitoma pradžia jų pašalpos laiko.

2) Naujų narių pirmas užsimokėjimas mėnesinių duoklių turi būti, kaip ir pirmiau, rekorduojamas Susivienymo Centro ir kuopų knygose už mėnesį, kuriame išduotas narystės liudymas.

3) Seimas turėtų padaryti nutarimą vienaip ar kitaip ir tuomi nustatyti tvarką, kad: mirus Pildomojo Komiteto nariui ar jų artimiems giminėms Susivienymo Centras suteikia už mirusio sielą dvasinį bukietą, ir, jei seimas nutartų teigiamai, tai turi nustatyti kainą ir iš kurio fondo ta auka būtų išmokama.

4) Kad Pildomasis Komitetas turi griežtai prisilaikyti Susivienymo konstitucijoje ir įstatuose nustatytos tvarkos reikalų tvarkyme.

Kada seimas pricis prie aptarimo šių mano pažymėtų rekomendacijų, tai tada galėsiu žodžiu plačiau paaiškinti ir nurodyti priežastis.

Baigdamas savo raportą noriu pabrėžti, kad visą savo darbuotę LRKSA reikalais vedžiau sulig geriausių mano įsitikinimų ir sąžinės diktavimo. Susivienymo gerovę visada stačiau pirmoje vietoje; žodžiu, kiek galėjau, stengiausi, kad LRKSA būtų ta tikroji lietuvių katalikų brolybės tvirtovė, kokios jos steigėjai troško ir kokios mes visi gerų norų nariai tebetrokštame.

Nuoširdžiai dėkoju už suteiktą man garbę iki šiol Susivienymui tarnauti ir garbingai pasižadu, kad ir eiliniu nariu pasilikęs, darbuosiuos mūsų Susivienymo gerovei, kiek tik išgalėsiu, vaduodamasis tik aukštais jo siekiais ir tikslais.

Linkiu gerbiamiems seimo atstovams ir atstovėms geriausių pasekmių, o mūsų Lietuvių Romos Katalikų Susivienymui Amerikoje augti ir bujoti ilgiausius metus!

C. A. Venčius,
Iždo Globėjas

Iždo globėjas Kazys P. Vilniškis pateikia atspausdintą raportą, kurį papildo žodžiu. Jis giliai vertina iždo globėjo K. Venčiaus darbuotę per 8 metus Pild. Komitete. Jis siūlo "Garso" reikalams išnagrinėti ir atitinkamoms rekomendacijoms sudaryti išrinkti specialią komisiją, kuri paruoštų savo nuodugnų raportą Pildomajam Komitetui ir sekančiam seimui.

IŽDO GLOBĖJO KAZIO P. VILNIŠKIO RAPORTAS

Malonūs Seimo Atstovai:

Šios seiminės knygos puslapiuose randasi platesnis Iždo Globėjų raportas, kuris yra miniatiūriška santrauka keturių pusmetinių nuodugnių organizacijos finansinio stovio raportų, sudarytų kas pusmetį per pastaruosius 2 metus. Visuose keturiuose pusmetiniuose centro raštinės knygų tikrinimuose dalyvavau be išimčių ir darbą vo malonus ir lengvas, nes jį atatikau sąžiningai. Tas darbas bulikau kartu su nuoširdžiu ir patyrusiu Iždo Globėju K. A. Venčium, kuris tam darbe yra nepavaduojamas.

Be knygų tikrinimų, atlikau ir kitas man kaip Iždo Globėjui konstitucijos numatytas pareigas, būtent: dalyvavau visuose centro valdybos posėdžiuose, pasirašinėjau pomirtinių išmokėjimo įsakymus ir centro valdybos nuosprendžius, kurie pasiekdavo krivulės keliu. Visais atvejais, be savo tiesioginių pareigų, kiek aplinkybės leido, rūpinaus organizacijos reikalais, būtent: su centro sekretorium Kvetku ir Vice Prezidentu Karašausku dalyvavau pasitarimuose dėl investmentų New Yorke. Darant apskaičiavimus dėl savo preso ir kitų "Garso" spausdinimui reikmenų įsigyjimo teko važinėti ir teirautis tuo reikalu New Yorke. Tą visa atlikau be atlyginimo.

Baigdamas norių padėkoti pereitojo seimo dalyviams už pavestas man taip malonias pareigas, kurios buvo artimos mano širdžiai, kaip artima mano širdžiai yra ir pati ši organizacija. Šio seimo dalyviams linkiu našių, organizacijai naudingų nutarimų, o pačiam Liet. R. K. Susivienymui Amerikoj linkiu augti ir stiprėti, suburiant visą lietuviškąjį Amerikos jaunimą po savo garbinga vėliava.

Kazys P. Vilniškis
LRKSA Iždo Globėjas

Kun. dr. J. B. Končiui pasiūlius, J. Bukaveckui parėmus, iždo globėjų K. Venčiaus ir K. P. Vilniškio raportai priimti visais balsais.

Daktaras Kvotėjas dr. Ant. Rakauskas pateikia savo raportą raštu, atspausdintą seimo raportų knygoje. Jis ragina daugiau susidomėti Susivienymo narių perankstyviu mirtingumu, pažymėdamas, kad 1940-41 metais mūsų narių gyvenimo amžiaus vidurkis buvo 58 metai, kai normaliai turėtų būti 65 metai. Šią nenormalią padėtį gali išlyginti tik gavimas daugiau jaunesnio amžiaus narių.

DAKTARO KVOTĖJO RAPORTAS

Garbingasai Prezidiume, Malonūs, Brangūs Seimo Atstovai:

Dievo nuteiktos atstovų geros valios 52-rne seime buvau įparcigotas eiti atsakomingas Daktaro Kvotėjo pareigas du metu. Tarnybos laikas baigiasi, reikalinga darbų apyskaita. Čia jums ją patiekiu.

Praeity įsigyti patyrimai profesijoj ir organizuotoj veikloj prisidėjo prie sklandesnio darbo atlikimo. Sykiu jis buvo našesnis kaip Susivienymui, taip ir nariams. Skaitau našesniu, nes turėjau galimybės ir ja pasinaudojau, nuodugniau ištirdamas ligonių blankas. Tai darydamas, žinojau, kad mano sprendimas bus teisingesnis visiems, kuriuos tik jis liečia. Tokiuo būdu priklausanti ligoniui pašalpa atlyginama prideramai ir Susivienymo su savo nariais atsiskaitymas yra teisingas. Sykiu man rūpėjo, kad Susivienymo turtas nebūtų viešu sandėliu, iš kurio galima semti, kiek ir kada kam patinka.

Patikrinimas aplikacijų ir sprendimas, ar priimti ar atmesti yra ir atsakingas ir sunkus darbas, reikalaująs išsamios aplikacijų studijos. Kitaip arba liksi nekalto aplikanto skriaudėju, jo troškimų naikintoju, arba ne savo turtų dalinimo svetimiems dalininku.

Sąžiningumas reikalavo turėti ligonių ir aplikantų reikalais nemaža susirašinėjimų. Šiam darbui nesigailėjau nei laiko, nei sumanumo. Reikia pasakyti, kad kuopose šiuo žvilgsniu radau daug rūpestingumo. Kiek sunkiau buvo atliekami susirašinėjimai su daktarais, kurie dažniausia laiko stokos dėliai užvilkdavo, o net ir pamiršdavo duoti atsakymą. Reikėjo todėl kai kada ne vieno, bet antro ir trečio laiško ligonių ar aplikantų reikalais dalykams išaiškinti.

Būdamas seminaristu, tiesa, neturėjau progos dalyvauti kuopų veiklose asmeniškai, bet, jaučiu, kad už visa tai atsilyginti esu pavartojęs savo profesijos patyrimus ir plunksnos gabumus. O prie šių savo karštomis maldomis prašiau Dievo Savo palaima būti Susivienymui talkininku.

Turiu malonumo pažymėti, kad dalyvavau visuose Pildomojo Komiteto susirinkimuose ir savo darbo dalele stengiausi prisidėti prie bendros kūrybos Susivienymo gerovei.

Dabar, manau, gerbiamiems seimo atstovams bus įdomu išgirsti, kokie yra statistiniai daviniai, būten, kiek įstojo naujų narių, kiek mirė ir dėl kurių priežasčių, kurios ligos dažniausia šienauja mūsų tarpe ir tt.

Sulig davinių, mirties priežasčių lentelė yra tokia:

	Vyrai	Moterų	Viso
Širdies ligos (kroniško ir ūmaus pobūdžio	109	66	175
Vėžio ligos	31	19	50
Kraujaplūdis ant smagenų	18	30	48
Plaučių įdegimas (abiejų rūšių)	25	8	33
Tuberkulozas	13	8	21
Inkstų (be ir sąrišy su kraujo indais) ligos	12	8	20
Kasyklų dusulys	16	0	16
Cukraligė	2	5	7
Uremia	1	5	6
Sudužimas kaukuolės	6	0	6
Plaučių sutinimas	4	1	5
Embolism plaučiuose	2	3	5
Obstrukcija žarnose	2	3	5
Kepenų cirrhosis	1	3	4
Vidurių plėvės įdegimas (Peritonitis)	1	2	3
Kraujaplūdis plaučiuose	2	1	3
Sulaužyta krūtinė	3	0	3
Ūmus bronchitas	3	0	3
Bronchinis dusulys	2	0	2
Influenza	2	0	2
Kaulų gedimas	1	1	2
Sulaužytas klubo kaulas	1	1	2
Typhoid karštligė	1	1	2
Cerebrovascular thrombosis	0	2	2
Paralysis Agitans	1	1	2
Sužeidimas smagenų	1	0	1
Progressive paralysis	1	0	1
Lock jaw (koją sužeidus)	1	0	1
Užtroškimas kasyklose	1	0	1
Paspringimas maistu	1	0	1
Pasmaugimas virve	1	0	1
Ūmus kraujo užnuodijimas	0	1	1
Stabo ištikta	0	1	1
Nuodinga pagurklinė	0	1	1
Pernicious anemia	0	1	1
Aplastic anemia	0	1	1
Ectopic pregnancy	0	1	1
Amytrophic lateral sclerosis	1	0	1
Bronchiectasis	1	0	1
Spontaneous pneumothorax	1	0	1
Erysipelas (rožė)	1	0	1
Sulaužytas nugarkaulis	1	0	1
Kraujo nutekėjimas (perpiautų kraujo indų dėliai)	1	0	1
Nežinoma priežastis	1	0	1
Viso	272	174	446

Iš bendro 446 mirimų skaičiaus vyrų buvo 272 ir moterų 174. Jų tarpe yra įskaityta iš jaunamečių du berniukai 7 ir 12 metų ir mergaitė 14 metų. Vidutinis visų mirusių vyrų amžius siekė 58.36 ir vidutinis visų mirusių moterų amžius buvo 56.67 metai.

Mirimų lentelės daviniai rodo, kad širdies ligos užima pirmą vietą su 175 nariais, antroji vieta tenka vėžio ligai su 50 narių, trečioji—kraujaplūdis ant smagenų su 48 nariais. Plaučių įdegimas stovi ketvirtoje vietoje su 33 nariais, tuberkulozas—penktoj su 21 nariu ir inkstų ligos su 20 narių randasi šeštoje vietoje. Mums taipgi aiškėja, kad didelius nuostolius turi panešti mūsų tautiečiai dirbdami kasyklose. Kitoms mirties priežastims tenka žymiai po mažesnį skaičių narių.

Per pastaruosius du metu išegzaminuota blankų:

Sirgimo blankų	5,784
Mirimų certifikatų	446
Naujų narių priimta	947
Atmesti prašymai naujų narių	4

Bendras naujų narių skaičius įima vyrų 423, moterų 377, jaunų berniukų 76, mergaičių 71, kas ir sudaro viso 947.

Bendras, vidurinis amžius suaugusiųjų tarpe buvo: vyrų 31 58, moterų 32.48 metai, o jaunųjų tarpe: berniukų 7.88 metai, mergaičių 7.31 metai.

Kad beveik tūkstantine įsiturtinome naujais nariais, tai dėka Centro organizatoriui ir tą darbą parėmusiems. Norint, kad organizacija augtų, reikia daugiau tokių organizatyvių pajėgų.

Nuoširdžiai prašau delegatus dėmėtis padidėjusiu narių mirtingumu. Žmogus, tiesa, yra ne amžinas. Kiekvienam yra paruošta atsiskyrimo valanda. Ją atidėti galė ne mūsų rankose. Žmogus naturaliai pats rūpinasi dėl šios Dievo malonės Bet jeigu žmogus tik po pusamžio palieka organizacijos nariu, jis organizaciją stiprina tik tiek, kiek išneša jo amžiaus sveikata. Suprantama, tat, kad tik jaunas narys teneša organizacijai didžiąsias stiprėjimo viltis, dėlto, kad jo amžiaus sveikata ne keliais, bet keliomis dešimtimis metų naturaliai atitolina atsiskyrimo valandą. Taigi didėjančiam mirtingumui atskiesti siūlau šį receptą: rašyti į Susivienymą kuo daugiausia jaunimo.

Skaitau sykiu brangia, malonia ir tikrai garbinga pareiga nuoširdžiai padėkoti mane išrinkusiems Seimo Delegatams, Pildomo Komiteto nariams, mus gausiai rėmusiems dvasios vadams, Centro raštinės uoliems pareigūnams, kuopų valdyboms, daktarams, ir visiems gerą valią parodžiusiems už bendradarbiavimą. Jūsų visų nuoširdus darbas yra vertinamas, nes jis buvo ypatingu, nenuilstamu Susivienymui talkininku.

Šiandie, tat, atsiskaitymo valandoje, su malda už jus mano širdy, pagarboje ir meilėje jums visiems lenkiu savo galvą.

ANTANAS RAKAUSKAS,
M. I. C., M. D.

I. Leškausko siūlymu, J. Mikutavičiaus parėmimu, Daktaro Kvotėjo pranešimas priimtas visais balsais.

Redaktorius Matas Zujus savo atspausdintą pranešimą papildo pastabomis, kad jam. šalia redaktoriaus pareigų, teko pagelbėti ir grynai administraciniame "Garso" darbe, kaip vertimais, spaudos darbų korektūra ir pan. Jis siūlo įsigyti savo laikraščiui spausdinti mašiną, kas sudarytų didelio taupumo ir teiktų geresnį patarnavimą spaustuvės klijentams.

REDAKTORIAUS RAPORTAS

Aukštai Gerbiami 53-jo Seimo Atstovai

Mano apyskaitos—tai savaitiniai "Garso" numeriai. Jie jums geriausia parodo, kaip man pavestą darbą atlikau. Dėlto, apie tai plačiau nekalbėsiu. Vienok matau reikalą apibudinti aplinkybes ir padėtį, kuriose tenka dirbti ir kas kliudo organą "Garsą" padaryti patrauklesniu

Kada Susivienymas įsisteigė savo pastovų nuolatinį organą "Garsą" (gegužės 17, 1917 metais), retas kuris seimas nesvarstė nuosavo preso įgyjimą. Pavyzdin: 32-ras seimas, įvykęs 1917 m. Philadelphijoje, priėmė 221 kuopos įnešimą "nupirkti presą"; 35 seimas, įvykęs 1920 m. Chicagoje, "preso pirkimą nutarė palikti centro valdybai; 36 seimo, įvykusio 1924 m. Shenandoah, protokole įrašyta: "Įnešimas 19. Pirkti nuosavą presą. Nutarta, kad centro valdyba gerai tą visa apsvarsčius įvykintų iki sausio 1, 1925"; 40 seime, įvykusiam 1926 m. Pittsburgh'e: "Įsigyt nuosavą presą—palikta valdybai"; 41-42 seime, įvykusiam 1928 m. Cleveland'e, taip užprotokoluota: "Seimas nutaria ir laiduoja Pildomam Komitetui teisę pirkt namą ar lotą ir įsitaisyti Susivienymui ofisą, spaustuvę ir presą Wilkes-Barre, Pa.; 41 seime, įvykusiam 1938 m Pittsburgh'e: "Nuosavo preso klausimą pavest P. K. nuožiūrai."

Taigi, nutarimų būta daug, bet preso iki šioliai neturime.

Jeigu steigiant nuosavą organą būtų nupirktas ir presas, jis senai būtų išsimokėjęs ir neštų pelną

Persikėlus iš Brooklyno į Wilkes-Barre visą laiką "Garsą" spausdina rusų spaustuvė. Ji pigiausia sutiko spausdinti, be to pereiti į moderninę spaustuvę tebekliudo tas, kad mes nepriklausome prie unijos. Suprantama, priklausant prie unijos turėtume samdyti daugiau darbininkų, nes unijinis darbininkas negalėtų atlikti linotypisto, rankinio zecerio ir net spaudėjo darbus.

Rusų spaustuvė už vieno numerio išspausdinimą ir ekspediciją ima $90.00. Popierą gauname prastą ir išspausdinimas prastas. Reikia dar pridėti formų nugabenimo ir pargabenimo išlaidas. Dažnai pasitaiko, kad spausdinimo laiku reikia ką nors pakeisti, įdėti naujai gautą skelbimą, pranešimą ar žinią—keblumai kuo didžiausi.

Deje, po 41-mo seimo, Pildomas Komitetas buvo rimtai preso reikalu susirūpinęs. Finansinei Komisijai ir man, kaip redaktoriui, buvo pavesta ištirti visas apystovas ir sąlygas nuosavo preso įgyjimui. Komisija tyrinėjo, į talką pasikvietė kompanijos agentą, kuris apžiūrėjęs Susivienymo patalpas nurodinėjo, kokie pertaisymai būtų reikalingi. Vienok svarbiausia kliūtis, tai finansų reikalas. "Garso" fonde pinigų nėra, Lėšų Fondas silpnas. Taip ir tęsiasi tas reikalas.

Įsigyti presą pradžiai reiktų bent tūkstantinės dolerių. Tolesnius mokėjimus galėtume daryti iš sumų, ką dabar sumokame svetimai spaustuvei. Padarius kitus spaustuvės patobulinimus, galėtume patys išspausdinti kitus stambesnius spaudos darbus, kuriuos dabar turime atiduoti kitiems. Pridėjus geresnę popierą, patobulinus visą techniką, turėtume patrauklesnį laikraštį. Sumažėtų laikraščio spausdinimo išlaidos ir tada nereiktų kalbėti apie organo mažinimą, retinimą ar net visišką sustabdymą. Susivienymas nustojęs laikraščio virstų tik biznio įstaiga, jo kultūriniai, tautiniai ir religiniai elementai nubluktų ir veikla sumažėtų.

Sus-mo Istorijos Reikalas

Kaip žinot, Susiv. Istorijos knyga buvo pavesta išspausdinti Tėvų Marijonų Spaudos Administracijai Marijampolėje, Lietuvoje. Tikėjomės sutaupyti bent 300 dolerių. Skelbėme prenumeratų rinkimą (surinkta virš 150 dolerių), susitarėme su Tėvų Marijonų Spaudos Administracija, nusiuntėme visą rankraštį, paveikslus, adresus knygos išsiuntinėjimui ir t. p. Paskiausia žinia iš Tėvų Marijonų Spaudos Administracijos gauta gegužės mėnesį 1940 metais, pranešė, kad "Knyga jau beveik pabaigta spausdinti ir netrukus duosime įrišti." Bet atūžusi bolševikų okupacija viską pakeitė. Iki šiol nepavyko gauti patikrintų žinių, ar Susivienymo Istorija išliko, ar ji sulikviduota, kaip daugelis kitų vertingų kūrinių. Išskyrus kelis dolerius išlaidų už rankraščio ir paveikslų siuntimą, jokių įmokėjimų nepadarėme. Istorijos rankraščio kopiją turime, taip kad paaiškėjus padėčiai, jei Lietuvoje spausdinta istorijos knyga būtų sunaikinta, galėtume išsispausdinti čia, Amerikoje.

* * *

Baigdamas, laikau už prievolę nuoširdžiai padėkoti "Garso" bendradarbiams ir korespondentams, kurie be jokio atlyginimo yra paaukoję daug savo jėgų, daug darbo. Ypatingai kun. dr. K. Gečiui (Vilniečiui), Sal. O. Bekampiui, L. Šimučiui, kun. J. Prunskiui, dr. J. Landžiui-Seymour, K. Vidikauskui, kun. A. J. Karaliui, kun A. M. Karužiškiui, adv. K. Jurgėlai, kun. A. Milukui ir Pranui Katiliui už jų gausius raštus.

Baigdamas linkiu 53-čiam seimui geriausių sekmių apsvarstyti visas nūdienos Sus-mo problemas, pravesti nutarimus organizacijos ir mūsų kryžiuojamos tautos gerovei.

MATAS ZUJUS, Redaktorius

Kun. Ad. Gradeckis prašo pranešti "Garso" pajamų ir išlaidų apyskaitą.

Apyskaitą už 1940 ir 1941 metus perskaito Pild. Komiteto sekr. V. T. Kvetkas.

GARSAS STATEMENT

January 1, 1940 to December 31, 1940

INCOME

Official Publication	$10,431.57
Subscription	24.90
Advertising	1,039.67
Printing	1,206.85
Books	176.11
Cuts	85.61
Postage	.70
Metal and Type Setting	10.74
Song Sheets	4.91
Fiance Binder	10.50
Ledger Leafs	2.25
Laurel Line Delivery	1.65
Stationery	.15
Picnic Returns	50.00
Total	$13,045.61

DISBURSEMENTS

Printing Garsas		$ 4,335.00
Gas and Electric		210.13
Salaries: Editor		2,361.00
Linotypist		2,039.64
Typesetter		1,312.06
Bookkeepper		120.00
Extra Help		156.17
Social Security		54.95
Petty Cash		75.00
Postage		824.56
Cuts		142.78
Commissions		184.74
Books		52.50
Drayage		104.00
Press Room Supplies		99.68
Electric Bulbs		9.00
Binding, Printing and Perforating		398.95
Telephone		2.00
Stationery and Supplies		.50
Paper Supplies		360.05
Stock Insurance		68.75
Write-ups		3.00
Curtain Laundry		1.25
Staples		16.70
Metal		33.38
Bank Charge		7.75
Machinery & Linotype Repairs		50.95
Refunds		10.35
Railway Express		12.21
Total		$13,047.05

GARSAS SUMMARY

January 1, 1940 to December 31, 1940

Balance, First National Bank, Jan. 1, 1940	$ 8.02	
Penna. Liberty Bank Balance (Closed)	21.50	29.52
Total Income, Jan. 1, 1940 to December 31, 1940		13,045.61
Total		$13,075.13
Total Disbursements Jan. 1, 1940 to Dec. 31, 1940		13,047.05
Balance		28.08
Petty Cash Balance, December 31, 1940		2.57
Total Cash Balance		$30.65
Bank Balance, First National Bank, Dec. 31, 1940	$24.75	
Outstanding Check	18.17	6.58
Penna. Liberty Bank Balance (Closed)		21.50
Petty Cash Balance, December 31, 1940		2.57
Total Cash Balance		$30.65

UNPAID BILLS, JANUARY 1, 1941

"Svit" The Light (Printing)	$1,265.00	
"Svit" The Light (Casting)	51.72	
Salaries:		
Editor	98.00	
Linotypist	86.24	
Typesetter and Printer	63.70	
Social Security	5.06	
Commissions for Advertising	97.27	
Frantz's Transfer	16.00	
Service Engravers	2.89	
Alliance Overpaid for Official Publication	1,521.87	
Total		$3,207.75
Rent due Alliance		600.00
Credit to Garsas:		
Job Printing for Alliance	838.15	
Membership for Dec. 1940	871.75	1,709.90
Outstanding Customers' Accounts		$1,344.68
Outstanding Ledge Accounts		18.24

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Švagždys, Dvasios Vadas, 20 Webster St., Brockton, Mass.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garraman Ave., Lyndwood, W. R., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. Rakauskas, Dr. Kvot., Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. J. Puriekis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Antanas Agurkis, 93 Russell St., Edwardsville, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Ant. F. Kneižys, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
2. Matas J. Kvietkus, 503 So. Grant St., Wilkes-Barre, Pa.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Pranas Rakauskas, 15 Lawton Avenue, Binghamton, N. Y.
2. Ona Barkauskienė, 62 Lawior St., Waterbury, Conn.
3. Antanas Stočkūnas, 99 Carroll St., Pittston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. Pr. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Avenue, Scranton, Pa.
3. Komp. Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.
4. J. Puodžiūnas, 83 Mill Street, Pittston, Pa.
5. Bronė Mičiūnienė, 74 Belden St., New Britain, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
2. K. Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
3. Julė Šalaševičienė, Cleveland, Ohio

JAUNIMO KOMISIJA

1. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio
2. Pranas Katilius, 1121 Foster St., Scranton, Pa.
3. Kun. Ed. Gradeckis, 339 Green St., New Haven, Conn.
4. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
5. Genovaitė Kupstaitė, 28 Penn Street, Kingston, Pa.

LRKSA PAGARBA TARNAUJANTIEMS U. S. MILITARĖJE TARNYSTĖJE

IV.

Žemiau telpa sąrašas LRKSA narių tarnaujančių Jungtinių Amerikos Valstybių militarėje tarnystėje, kurių pagerbimui Susiv. centras jau yra išdavęs specialius pagarbos ženklus—diplomėlius.

13 kp. Jos. G. Būdelis, Armijoj	83 " John Kavaliauskas "		
13 " Peter Makarauskas "	115 " Povilas Karalius "		
83 " Vincent Aboyas "	115 " Kazys Kučinskas "		
83 " Anth. Kavaliauskas "	304 " Edward Žiurinskas "		

Žemiau telpa sąrašas tarnaujančių U. S. militarėje tarnystėje ir kurių šeimos yra LRKSA nariais. Jų pagerbimui irgi jau išduoti pagarbos ženklai diplomėliai.

83 kp. Martin Čepaitis "	83 " P. Kantakevich, Laivyne
83 " John Gajauskas "	83 " Vinc. Pušinaitis, Armijoj

Pagarbos ženklų reikale kreipkitės į LRKSA centrą, 73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

WORCESTER, MASS.

Didžiausias Piknikas

Rengia LRKSA 41ma kuopa rugpiūčio 23, 1942, Maironio parke. Prasidės 12:30 po pietų ir trauksis net iki vėlumos. Bus skaniausių valgių ir gėrimų (bus dar net importuotų iš kitų valstijų, kaip R. I. ir Conn.). Nuoširdžiai užkviečiame narius ir pašaliečius.

Kviečia—

Trijų Marijonų Komitetas

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio.—8-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 7-tą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 3-čią dieną 7:30 v. vak., Lietuvių svetainėj.

PATERSON, N. J. — 65-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 6-tą dieną parapijos svetainėje, 8 vakaro.

NORWOOD, Mass. — 81 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 1-mą dieną 7:30 vakaro Šv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James Ave.

SCRANTON, Pa.—82-ros kuopos susirinkimas bus rugsėjo 2-čią dieną 7:30 val. vakaro, K. of P. svetainėj, Church Ave., Scranton. Kiekvienas narys prašomas atsilankyti ir užsimokėti mėnesinės duokles.

DOMONA. [illegible] kuopos [illegible] 20 dieną [illegible]

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 31 dieną 7:30 vakaro, Lietuvių Švenč. Trejybės parapijos svetainėj, 339 Capitol Ave., kampas Broad St.

MASPETH, L. I., N. Y. — 108 kp. susirinkimas bus rugsėjo 7-tą dieną Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 7:30 val. vakaro.

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 2-rą dieną pas kp. pirmininką M. Abračinską, 148 Ames St., Montello, 7 val. vak.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 30 dieną 2-rą val. po pietų po Nr. 89 Birch St.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 1-mą dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 30 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

KOMP. A. J. ALEKSIS CHICAGOJE

Chicago, Ill.—Pereitų savaitę Chicagoje lankėsi komp. A. J. Aleksis. Dalyvavo L. R. K. Studentų bankiete, Chicagos vargoninkų konferencijoj bei jų išvažiavime Powers Lake, trečiadienį, rugpiūčio 12 d., aplankė daug žymių asmenų ir praleido daug smagių valandėlių su Chicagos biznieriais bei profesijonalais. Visame jo vizite jis skatino jaunimą stipriau rištis ir smarkiau veikti lietuviškame veikime, k. t., muzikos srityje ir katalikiškose organizacijose.

Smagu buvo susilaukti tokio reikėmingo svečio Chicagoje. Girdėjau, komp. Aleksis aplankys Detroitą, Springfield ir kitas vietas.

N.

A. A.

MIRUSIEMS SUS-MO NARIAMS

ADOMAS ŠUPSINSKAS, 263 kp. narys, 718 Saibert Street, Hazleton, Pa., mirė liepos 23, 1942, palaidotas liepos 25-tą iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapuose. Sus-man įsirašė vasario 17, 1921 m.

ZUZANA ŽEMAITAITIENĖ, 98 kp. narė, gyv. 98 Ward St., Worcester, Mass., mirė liepos 28 d., 1942 m. Palaidota rugpiūčio 1-mą iš Aušros Vartų bažnyčios Notre Dame kapuose. Sus-man įsirašė balandžio 28, 1926 m.

Amžiną atilsį suteik jų sieloms, Viešpatie, o šviesybė amžina tegu joms šviečia per amžių amžius!

CLEVELAND, OHIO

Piknikas ir 18-to Šimtmečio Lietuvių Vestuvės

Rugpiūčio-August 23 d. visi keliai veda į Šv. Jurgio parapijos šių metų pikniką, Bastas Grove sode, 6223 Turney Rd., toj pačioj vietoj, kur pernai buvo. Anot kun. B. Barčio žodžių per pamokslą: "Šv. Jurgio parapijos piknikai yra vienintelė proga visiems Ohio valstijos lietuviams sueiti į krūvą ir draugiškai besikalbant gražiai praleisti dieną."

Šiame piknike bus kas nors tokio naujo, nepaprasto, būtent, naturalus atvaizdavimas 18-to šimtmečio AUKŠTAIČIŲ VESTUVIŲ. Jos bus suvaidintos geriausių mūsų aktorių, todėl bus ko pažiūrėti. Jaunųjų roles užims Ignas Visockas ir Marijona Šarkiūtė. Piršlio vietą užims labai didelis žmogus Malonis, kuris, kare ar ne kare, žada pripiršti visiems singeliams po merginą.

Šokiai, kuriems gros veteranas Jonas Musinskas, bus tipiški lietuviški.

Alkaniems bus iki valiai užkandžių, o ištroškusiems gėrimų, šaldinio ir tt. Motinos, nepamirškite atsivesti visus savo vaikus, nes vestuvių svočios barstys jiems "cukerkų".

Gerbiamieji lietuviai iš Clevelando, Collinwoodo, West Saidės, Corletto, Bedfordo, Akrono, Youngstowno, Pittsburgho, Daytono, Detroito ir visi ūkininkai, nepraleiskite šios auksinės pasižmonėjimo progos.

Gintarė

ATVAŽIAVO IŠ LIETUVOS

Šiemet birželio 31 dieną Švedijos laivu Drottningholm atvažiavo iš Lietuvos į New Yorką pranciškonas klierikas Pranciškus Giedgaudas.

1940 m. bolševikams užėmus Lietuvą ir uždarius visus vienuolynus ir vienuolynų seminarijas, Pranciškus Giedgaudas kartu su kitais pranciškonais klierikais slapta perėjo sieną ir atbėgo Vokietijon. Vokietijoje jie nemanė pasilikti, bet norėjo tuoj vykti Italijon ir ten mokintis Pranciškonų seminarijose.

Įvykus kažkokiam nesusipratimui, Pranciškus Giedgaudas kartu su kitais klierikais vokiečių gestapo buvo grąžintas atgal į Lietuvą! Su didžiausiu gyvybei pavoju Pranciškus Giedgaudas vėl grįžo slapta į Kretingą. Laimingai atvykęs į Kretingą, jis stojo mokintis į Kretingos gimnaziją. Pabuvęs gimnazijoje kelias savaites, Pranciškus Giedgaudas bandė trečią kartą eiti per sieną. Šį kartą buvo dar pavojingiau. Siena buvo jau aptverta aukšta spygliuotų vielų tvora ir stropiai rusų saugojama. Ir trečią kartą Pranciškui Giedgaudui pasisekė pereiti sieną.

Atvykęs į Vokietiją, Pranciškus Giedgaudas kurį laiką gyveno Pranciškonų vienuolyne Allensteine ir Berline. Kurį laiką buvo priverstas dirbti vienoje spaustuvėje Berline. Pasiliuosavęs iš darbo, Pranciškus Giedgaudas atvyko į Munchena ir Pranciškonų seminarijoje baigė studijuoti filosofiją.

Kilus tarp Amerikos ir Vokietijos karui, Pranciškus Giedgaudas, kaipo Amerikos pilietis (gimė Paterson, N. J.) buvo vokiečių internuotas. Amerikos valdžios rūpesčiu jis buvo išliuosuotas ir atvežtas į Ameriką. Pabuvęs kurį laiką New Yorke ir pas savo gimines Paterson'e, New Jersey, Pranciškus Giedgaudas atvyko į Pittsburgą ir apsigyveno Lietuvos Pranciškonų vienuolyne, 310 Orchard Street. Pranciškus Giedgaudas lankys Pranciškonų seminariją ir ruošis kunigystei.

Tėvai Pranciškonai būtų labai dėkingi, jei atsirastų koks nors geradaris-ė, kuris šį jauną, tiek daug iškentėjusį pranciškoną, išleistų į kunigus. Už tai Pranciškus Giedgaudas savo geradariui bus amžinai dėkingas ir tapęs kunigu visuomet jį prisimins Šv. Mišiose.

Tėvai Pranciškonai nuoširdžiai dėkoja Mrs. A. Klasevičienei iš Brooklyn, N. Y., kuri pirmoji klieriko Pranciškaus Gielgaudo, O. F. M. išlaikymui ir mokslui paaukavo $80.00.

Savo pergyvenimus klierikas Pranciškus Giedgaudas netrukus aprašys "Varpelyje".

Battle Creen, Mich.—Rugpiūčio 14-tą netoli Doling nunrito 4 motorų armijos lėktuvas. Žuvo 8 asmenys.

DYKAI DĖL DUSULIO VASAROS METU

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, kuomet karšta ir tvanku, kurios jus smaugia; jeigu karštis, dulkės ir bendrai drėgnumas jus kankina, tarsi būtų paskutinis jūsų atsikvėpimas; jeigu poilsis yra negalimas dėl sunkaus kvėpavimo; jeigu jūs jaučiate, kad liga nuolat naikina jūsų gyvenimą, neužmirkite atsikreipti į Frontier Asthma Company išmėginimui veltui šio pažymėtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventūt ir kokį pasitikėjimą turėtut bile priemone esančia po saule, atsikreipkit dėl šio išmėginimo. Jeigu jūs kentėjot visą gyvenimą ir išmėginot viską ir nesulaukėt pagalbos; jeigu esat užsivylę, nenustokit vilties, bet atsikreipkit išmėginimui. Jums tas nieko nekainuos. Adresuokite: Frontier Asthma Co., 259-J, Frontier Building, 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.

PHILADELPHIA, PA.

Pataisa

"Service" vėliavos iškilmių aprašyme, tilpusiam "Garse" rugpiūčio 13, įvyko tokia klaida: dvi iškilmes jungiant krūvon, nepaminėta, kad antroji iškilmė, kur dalyvavo kun. J Bagdonas, įvyko ne šeštadienį, bet sekmadienį, rugpiūčio 9-tą ir tai prie "Lietuvių Muzikalės Svetainės", Allegheny Avenue, o ne Livingston gatvėje (Livingston gatvėje įvyko šeštadienį, rugpiūčio 8-tą, pirmoji, skirtinga nuo antrosios bei joje dalyvavo kunigas iš Šv. Onos parapijos, o ne jurgiečių vikaras). *K. V.*

* * *

Iš Jurgiečių Parapijos

Kun. J. Bagdono vadovybėj, rugpiūčio 14 ir 15 vakarais darže prie Šv. Jurgio bažnyčios vietinio muzikantukų beno naudai įvyko bazaras; o, iš priežasties lietaus, rugpiūčio 13 nebuvo jokios programos, kaip kad buvo anksčiau garsinta, kad bus.

Iš tų dviejų vakarų, kaip matės, parengimas bus pelningas.

* * *

Sekmadienį, rugpiūčio 16, Mykolaičio ūkyje įvyko jurgiečių parapijos naudai piknikas.

Jurgietis

PASAULIO SIMBOLIZMAS

Arba

GAMTOS IR KITI BALSAI

Sulietuvino

KUN. A. M. KARUŽIŠKIS

Pavasaris ir Vasara—Būsiantis Prisikėlimas

Vos tik vasara pasirodo, medžiai išnaujo prisidengia savo lapais, pievos savo gėlėmis, kalnai žalia ganeva, upeliukai vėl teka.

Taip bus su mirusių kūnais. Kaulai atplėšti nuo jų kūno, kūnas nuo jų gyslų, gyslos nuo kraujo, ir visi nariai nuo jausmo. Bet didžiosios dienos aušroje, ir paskutiniam trimitui pasigirdus, visa bus atgauta kaip garbingoje vasaroje.

(Bus daugiau)

NAUJA EILĖRAŠČIŲ ANTOLOGIJA

Paskiausiu laiku angliškų knygų leidėjai—The Haven Press Book Publishers, New Yorke išleido THE VOICE OF FREEDOM—naują antologiją—milžinišką eilėraščių rinkinį. Tas veikalas—knyga yra 600 puslapių. Eilės užima 550 puslapių, o liekamuose puslapiuose yra sutalpintos trumputėlės tųjų eilėraščių autorių biografijos. Knyga kainuoja 5 dolerius. Ją galima įgyti visuose didesniuose knygynuose, o taipgi ir pas tų eilėraščių autorius, kaip ir pas pačius leidėjus, kurių adresas yra toks: *The Haven Press, 55 W. 42nd St., New York, N. Y.* Sprendžiant iš pavardžių, tarp tų eilėraščių autorių yra ir trys plunksnagraužos priklausantieji prie lietuvių tautos, būtent, tulas Viliamas Alikas, Mariutė Tamulionaitė ir Kazys Vidikauskas. *Spaudos Pertvalgėjas*

Prisidėkite Likučiais!

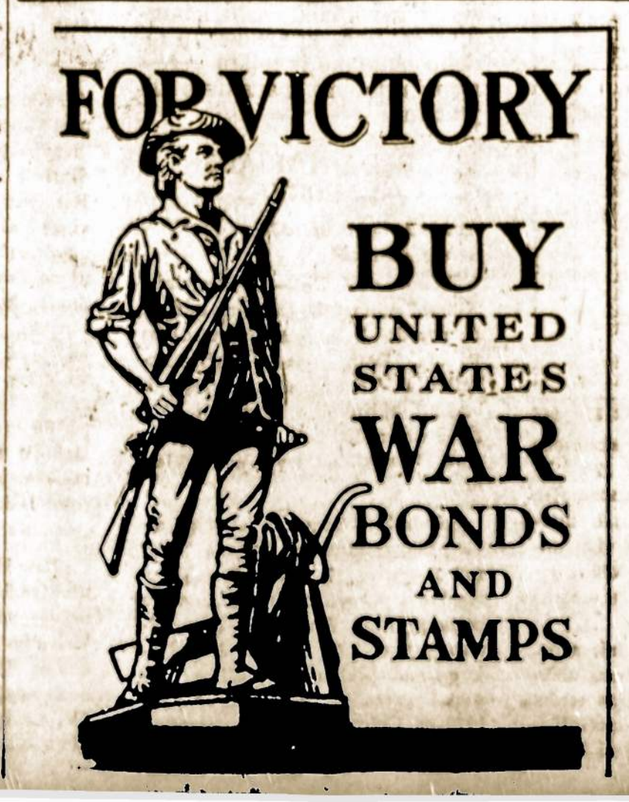

DIDELĖMIS RAIDĖMIS MALDAKNYGĖ

MALDŲ ŠALTINIS

Išleido Kun. Pr. J. JUŠKAITIS

Ji yra nedidelio formato 5¼x3¼ colių; 432 puslapių, odos apdarais, auksuotais kraštais, apie pusė colio storumo. Naujausios ir gražiausios maldos. Kaina su prisiuntimu tik $2.50. Pinigus su užsakymu siųskite: **"GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.**

NEW JERSEY LIETUVIAI NEWARKO PARADE PUIKIAI PASIŽYMĖJO

Neseniai dideliu pasisekimu įvyko New York at War paradas, kuriame lietuviai labai puikiai pasižymėjo, dabar Northern New Jersey surengė didelį paradą rugpiūčio 15 d. Newark, N. J., karui laimėti. Paradas tęsėsi nuo 1 val. p. p. iki vėlaus vakaro. Lietuviai žygiavo 5 val. vakare.

Daugiausia dalyvavo parade lenkų, antroj vietoj—čekai. Trečia vieta tenka lietuviams. Mūs buvo 3 kartus daugiau negu rusų, 3 kartus daugiau negu ukrainiečių, negu kiniečių, jugoslavų.

Spalvingumu lietuviai buvo spalvingiausi. Kiekvienas 600 grupės dalyvis buvo pasipuošęs lietuvių vėliavos spalvų karinio tipo kepuraite, kurios abiejose pusėse stambus raudonas ant geltono parašas LITHUANIAN.

New Jersey spauda ir radijo lietuvius gerokai pagyrė.

Pirmiausiai ėjo Grand Maršalas, cilinderiuotas Jonas Lelešius. Lietuvą atstovavo ponia Ieva Trečiokienė, kuri paradui surengti daugiausiai dirbo ir nuvargusi, po parado, trečiadienį išvyko į kalnus ilsėtis. Ji tautiniais lietuvių rūbais gražiai žiūrovus žavėjo. Tautiniais rūbais pasirėdžiusioms ir žygiuojančioms vadovavo ponia Izabelė Dilienė, kuri paradui surengti, kaip pavienė, surinko daugiausia aukų, $43.75. Garbės sargyboj ėjo Vincas Ambrozevičius, seniausias N. J. lietuvis veikėjas ir daugiausia aukojęs pavienis, Simonas Gudas. Lietuvaitę atstovavo p-lė Birutė Masandukaitė, Miss Columbia buvo Veronika Laukžemytė.

Žygiuojantiems gyvais maršais padėjo kojas mikliai kelti Šv. Vardo Draugijos iš Kearny, N. J. uniformuotas benas, kuriam vadovavo Vincas Jaruševičius.

Moterų grupė ėjo visai baltai apsirengusios, kita grupė, sudaryta iš Moterų S-gos ir Šv. Rožančiaus draugijos narių, ėjo pasipuošusios geltonai, žaliai, raudonai. Tuo būdu sudarė Lietuvos vėliavą. Vyrai ėjo kontrastiškai apsirengę: grupė baltomis kelnėmis, tamsiais švarkais, grupė baltais marškiniais ir juodomis kelnėmis.

Nešti keli parašai, rodą lietuvių lojalumą Amerikai, pirkimą bonų, pagelbėjimą karui laimėti.

Paradui rengti komitetas: pirmininkas Pranas Šreibauskas, vice pirmininkas Mikas Stelmokas, sekr. Kazys Strolis, iždininkė Ieva Trečiokienė, spaudos ir skelbimų komisija: Albinas Trečiokas, Vincas Ambrozevičius, kun. kleb. Kelmelis, p. Podgalskis.

Iš draugijų daugiausia paradui aukojo Šv. Jurgio draugija, kuri dar ir salę pasiruošimams nemokamai užleido.

Žygiuojančioms moterims vainikėlius nupynė. ponios — Stukienė, Pačėsienė, Rincienė.

Po parado įspūdis geriausias.

Jonas Valaitis

ATRADO NEGYVUS

Idaho Springs, Colo.—Rugpiūčio 16-tą automobilyje atrado negyvus čiuožėjus John G. (Jack) Kline, 47 metų amžiaus ir jo partnerę Margie Bolton, 17 metų. Autoritetai mano, kad jiedu nusižudę pagal sutartį.

Petronelė Lamsargienė

Užlaikau visokių vaistų nuo rožių, žaizduotų (ronuotų) kojų ir nuo kaulų gėlimo. Taipgi turiu Galingą Gydymo Mostį nuo Reumatizmo. Kurie turite kokius nesveikumus, kreipkitės, duosiu gerą patarimą ir būsit patenkinti.

PET. LAMSARGIENĖ

1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

NAUJI TEATRUI VEIKALAI

PUIKŪS KUN. J. K. MILIAUSKO VEIKALAI SCENAI

Dainų ir Juokų Jomarkas

Farsas viename akte. Veikalas kupinas rinktinių juokų, nepaprastų šposų ir žavėjančių dainų. Vaidinimas gyvas ir begalo juokingas. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti. Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

Komedijos

1. Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas. Trumpas, bet labai juokingas veikalėlis, atvaizduojantis šių laikų keliaujančių pardavėjų gudruma, kuriam kartais būna kliūčių. Suvaidinamas į penkias minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.

2. Abrahomas ir Raulas. Su žydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaidinti užima septynias minutes.

3. Supradentas ir Jo Gengė. Veikalėlis atvaizduoja du skirtingu darbininkų tipu. Jų "darbu" scenoje, tai tikrai reikia kvatotis. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygutėj. Kaina 35c.; imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.

Amerikos, Kaimo Mokykla

Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikiausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų šposų. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigai tik juokis, juokis ir juokis... Tokia mokykla tesiranda tik padykėlio vaiko vaizduotėje, todėl ir vadinam šį veikalą farsu. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintojų septyneta. Kaina 45c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30c.

Visi viršminėti veikalai gaunami "Garso" Administracijoj.

"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Penna.

ADDRESS BY PETRAS DAUŽVARDIS, CONSUL OF LITHUANIA

Delivered at The Lithuanian Victory Rally, July 25, 1942, at Marquette Park, Chicago, Ill.

Twenty years ago Lithuania was free and independent, de facto as well as de jure. Today she is de facto occupied, and disabled by "law" of brutal force, but her spirit remains alive and unconquerable.

Lithuania was considered a de facto republic from the time when, having declared herself independent, she began to conduct her own affairs. She was a de jure republic from the time when her existence was legalized by appropriate laws or confirmed by international acts. The first acts of confirmation were made by her nearest neighbors, and later by the more distant states. For instance, Germany recognized Lithuania de jure on March 23, 1918, Russia on July 12, 1920, the League of Nations on September 22, 1921, and America on July 28, 1922. America was the first of the great allied states to recognize Lithuania de jure.

Twenty years have elapsed since America recognized Lithuania as an independent sovereign state. It is a significant anniversary. To Lithuania, it was an act of supreme importance, the laying of a vital cornerstone.

Lithuania was an independent republic for over twenty years. During that time she accomplished a great deal in various phases. She proved to satisfaction that she was competent and able to conduct her free and independent life as a democratic republic. Standards of living and economic and cultural conditions in Lithuania far surpassed those of some larger and older states. And this was so because Lithuanians did not desire anything which was not theirs; they loved their country; they worked hard and progressed rapidly, using the American way of life as an example.

Lithuania wished to, and did, show promise of catching up with the most progressive nations in the world. But, alas, enemies deterred her progress, shackled her free hands, robbed, and ar still pillaging her. She is suffering the tortures of a martyr. Those tortures began in 1940. First she was occupied by Russia, and now by Germany. When Russia invaded Lithuania, Germany and Italy approved the occupation and closed Lithuania's representative offices in their territories. There have been no Lithuanian legations and consulates in Germany or Italy since 1940. The United States of America and other democratic states did not, however, approve of or recognize the occupation and annexation of Lithuania. In those states, Lithuania is still considered a sovereign state, though under German occupation. Lithuania still has representatives in these states (including the Vatican), with all rights, prerogatives and privileges as of old.

America is the protector and defender of Lithuania and of other small countries now occupied by the enemy. Through the good offices of democratic America and her allies, Lithuania and several other countries regained their freedom after the last war, and after this war, again thanks to America, Lithuania and the other occupied countries will rise free and independent once more.

We do not entertain the least doubt about this. The democracies will win this war. The aggressors and enemies of small nations will meet the fate that befell the Tsars and Kaisers in the last war. The Atlantic Charter and the declarations of the leaders of the United States of America and Great Britain assure the world that occupied nations will regain their sovereign rights, and that those nations which are under foreign control will be permitted to declare themselves free and independent.

It follows that after this war there can be more small, peace-loving, law-abiding nations which worship the god of war and have no qualms in breaking laws and agreements. The past has proven that smaller nations are more peace-loving and law-abiding and that they are able to live without "strategic points" and without extra "living space", and that they conscientiously fulfill agreements. They would approve of post-war plans proposed by America and England, and would willingly come within the jurisdiction of an international tribunal and would adhere to its decisions. Lithuania would be only too glad to submit any of her matters to an impartial international tribunal. An international court and international police are essential for maintaining peace and order. It is hoped that they will be established through the efforts of America, so that people shall be able to live in peace and security.

Lithuania is immeasurable grateful to America and its great leaders for all they have done. The Lithuanian nation has faith and confidence in America, regarding it as her protector. Lithuanians are suffering and dying from the cruelties inflicted upon them by the enemy, but their spirit remains alive and unconquerable: they are determined to survive the brutal enslavement, to defeat the aggresors, to regain their freedom and independence. Lithuanians, no matter where they are located, whether in occupied Lithuania, in Russia, in Germany, or on the free continent of America, have firm hopes that America and her allies will win this war by a democratic victory, and that America and her allies will help the war-torn world to heal the wounds inflicted on it by the aggressors, and to guide the world on a road of peace and sanity.

PATRIOTIC FRATERNAL SYSTEM

It was expected that the fraternal life benefit system would rally whole-heartedly to the support of the war. It is composed of societies having 7,700,000 men, women and chidren as members —surely a cross section of the common people of America. With upwards of 100,000 subordinate lodges located in all communities of the country, the influence of the societies extends to all of America. With $6,760,000,000 of benefit protection for the homes and families of members, backed by admitted assets of $1,425,000,000, the fraternal system has much at stake in the war.

The war aims are to preserve for these people the things they hold dear. The privilege of being free people to meet in cooperative spirit to benefit themselves and others, to maintain their life benefit protection on a valuntary basis, to govern and regulate their societies on a democratic foundation through representative government — these are things denied people of other lands and which here are endangered by the country's enemies.

The August issue of The Fraternal Age is crowded with reports of the patriotic activities of the fraternal system. The societies and their local lodges have invested tremendous sums in War Bonds. The offices have volunteered 100% co-operation in salary allotment for purchase of War Bonds and Stamps. Official publications of the societies reaching these millions of members have promoted all war activities. Local lodges have engaged in Red Cross work, sold stamps and bonds, given ambulances, staged welfare parties for boys going to fight and have held rallies for war support. The fraternal system is in action and it is powerfull in home morale.

(The Fraternal Age, August, 1942).

BRITISH PRESS SUPPORTS FREEDOM OF BALTIC STATES

To measure the achievement of the British and Russian statesmen who have concluded the Anglo-Soviet Alliance, we must recall a practical difficulty which before the war stood in the way of a comprehensive agreement being reached by the two countries.

In the course of the spring and summer of 1939, Britain and France expressed their readiness to guarantee the European frontiers of Russia against aggression. The Kremlin, however, was insistent that the offer did not go far enough.

The Baltic States were unwilling to compromise their neutrality by accepting, even in a hypothetical form, the guardianship of Moscow. The decision as to what might constitute a violation of their territories and as to whether or when Red Army troops should be invited to come to their assistance must rest with them.

Their policy was dictated by the fear of giving offence to either of their great neighbours. Most solicitous were they to avoid offering any pretext for interference.

Mr. Chamberlain asserted that he could not apply a pressure which would encroach on the independence of Sovereign Governments.

The proposed Pact between Britain, France, and Russia was never concluded.

.....

Even in the last few weeks it had been feared that the thorny problem of the Baltic States might still prove an obstacle in the way of complete unanimity.

But a wider vision has prevailed, and the goodwill required for the building up of a durable peace in Europe has not been prejudiced by raising in advance any question of national boundaries. Both parties have declared that they will act in accordance with two principles —not seeking territorial aggrandizement for themselves and not interfering in the internal affairs of other States.

(Reprint from "News of the World" from an Article written by Sir Lesslie Hore-Belisha. Sir Leslie Hore-Belisha was Cabinet-Minister in Chamberlain's Cabinet at the time of the pourparlers between London and Moscow in 1939 concerning the guarantee of Soviet Russia's European frontiers against aggression).

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikiulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygutę—"Kaip Patapti Amerikos Piliečiu?", įdėkite į konvertą 25c. ir pasiųskite "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

PITTSBURG, PA., LIETUVAIČIŲ SESERŲ PRANCIŠKONIŲ VADOVAUJAMA MERGAIČIŲ AKADEMIJA

Lietuvaičių Seserų Pranciškonių Šv. Pranciškaus Akademija Pittsburge švietimo srityje vaidina didelę rolę. Nors Šv. Pranciškaus akademija yra nesenai įkurta, bet savo mokslu ir auklėjimu prilygsta prie senai Pittsburghe veikiančių akademijų. Akademijoj mokytojauja aukštuosius mokslus baigusios ir patyrusios Seserys. Akademijos vadovybė nesigaili lėšų įsigyti mokslo priemonių. Šv. Pranciškaus Akademija kreipia didelį dėmesį netik į mergaičių išmokslinimą, bet ir į religinį ir tautinį jų išauklėjimą. Jaukioje religinėje ir tautinėje atmosferoj mergaitės subręsta ir pasiruošia savystoviam gyvenimui.

Dėl aukšto mokslo lygio ir auklėjimo, Šv. Pranciškaus Akademijos vardas yra plačiai Amerikoj žinomas. Mergaičių skaičius akademijoj kasmet didėja ir šiemet pasiekė 180 mergaičių. Didėjant mergaičių skaičiui, Seserys Pranciškonės buvo priverstos statyti erdvesnius akademijos rūmus. Pernai šie rūmai buvo baigti ir pašventinti. Akademijos rūmai yra moderniškai įrengti ir erdvūs. Jie yra tikras Amerikos lietuvių pasididžiavimas.

Šiemet Akademiją baigė 25 mergaitės ir gavo diplomus. Graduančių iškilmės buvo nepaprastai gražios. Ir kalbos, ir muzika ir dainos ir pačios akademikės padarė didelį įspūdį gausiai susirinkusiai publikai.

Linkėtina, kad Šv. Pranciškaus akademija būtų labiau lietuvių vertinama. Kad lietuviai tėvai į ją siųstų savo mergaites ir ją kuo galėdami remtų. Pačiai Akademijai linkėtina ir toliau dirbti sekmingai mokslo ir auklėjimo srityje.

Pastaba. Kas norėtų įsigyti šiemet išleistą puikią ir gražią iliustruotą knygą apie Akademijos veiklą, rašyti sekančiu adresu: Sister Principal, St. Francis, Academy R. D. 10, So. Hills, Pittsburgh, Pa.

(Iš "Šv. Pranciškaus Varpelio")

PIRMA ATLANTO ČARTERIO SUKAKTIS

Rugpiūčio 14 d., pažymi prezidento Roosevelto ir premjero Churchillo Atlanto Čarterio pasirašymo pirmą sukaktį.

Šis istorinis dokumentas padengia aštuonis punktus, kurie apima šiuos svarbius pagrindus:

1. Išnaikinimą prievartos, agresijos ir svetimų teritorijų grobimo.

2. Kiekviena tauta turi teisę pasirinkti tokią valdžios formą, kokios ji pageidauja.

3. Visi žmonės turi teisę gauti žaliąją medžiagą; lygiomis teisėmis vesti pasaulinę prekybą ir jūrų laisvė turi būti užtikrinta visiems.

4. Užtikrinti kiekvienam saugumą ir laisvę nuo baimės ir skurdo.

Sausio 2 d., 1942 m. 26 Susivienyjusios Tautos pasirašė pareiškimą priimdamos Atlanto Čarterio tikslus ir principus, paliekant atdarą kelią kitoms tautoms—"kurios dabar duoda arba galėtų duoti medžiaginės paramos ir paspirties kovoje dėl pergalės laimėjimo prieš hitlerizmą". Dvi kitos tautos—Meksika ir Filipinai—pareiškimą pasirašė birželio 14 d., 1942 m.

Vasario 23 d., 1942 m. Didžioji Britanija ir Jungt. Valstybės pasirašė savitarpinės pašalpos sutartį, kuri atnaujino "Lend-Lease" pašalpą Didžiajai Britanijai, ir kuri pareiškė, jog Didžioji Britanija pristatys Amerikai tokią abipusinę pagalbą, kokią ji gali teikti. Kad nors dabar peranksti permatyti arba išaiškinti tikrai ir smulkmeniškai sąlygas, sutartis pabriežė kai kuriuos principus, kurie turi būti užlaikyti kaip savitarpiniai ekonominiai santykiai tarp Didž. Britanijos ir Jungtinių Valstybių ir pagerinimas pasaulio ekonominės pažangos. Tam tikslui Jungt. Valstybės ir Didžioji Britanija bendrai veiks, ir kitos šalys, kurios panašiai tiki, galės prisidėti — paplatinti tinkamais tarptautiniais ir naminiais žygiais produkciją, padalinimą ir vartojimą reikmenų; išnaikinti visas diskriminavimo formas tarptautinėje komercijoje; lygiomis teisėmis vesti pasaulinę prekybą.

Ši sutartis tapo pavyzdis kitiems paktams tarpe Jung. Valstybių ir Kinijos birželio 2 d.; Jungt. Valstybių ir Rusijos birželio 10 d.; tarpe Jungt. Valstybių ir 7 ištremtų valdžių (Lenkijos, Čekoslovakijos, Belgijos, Graikijos, Olandijos, Norvegijos ir Jugoslavijos) liepos mėn. 1942 m. Visos sutartys reikalavo, kad pokarinis pasaulis "ūgdytų savitarpinius ekonominius santykius".

Savo raporte Kongresui apie "Lend-Lease" programą birželio 15 d., prezidentas Rooseveltas nurodė, kad "vieninga akcija dabar mes galime prezervuoti laisvę ir sugrąžinti taiką tarpe mūsų žmonių. Vieninga akcija vėliau mes įvykdinsime pergalę, kurią pasiryžę laimėti. Bendras supratimas Jungtinių Tautų nežus šio baisaus karo kovų laukuose. Jis bus visuotino pasaulinio susipratimo pagrindas, kuris prezervuos žmonijai taiką ir laisvę.

Atlanto Čarterio siekimas yra pasaulinis. Jis liečia Indiją, Kiniją, Rusiją, Burmą, Afriką, Europą ir visas Amerikas. Atlanto Čarteris gauna savo vardą nuo fakto, kad pasirašytas jūrose ir ne dėlto, kad liečia tautas prie Atlanto, kaip daug žmonių tiki.

Suvienytos Tautos privalo laikytis vieningai. Jeigu Suv. Tautos nebus vieningos, mes negalėsime realizuoti principus dėl kurių mes kovojame. Ašies strategija paremta principu "Paskaldyk ir Valdyk", Suv. Tautų kontra-strategija yra "Vienykitės ir Laimėkite".

Labai svarbu šiuo laiku pakartoti vėl ir vėl, kad mes turime būti vieningi laimėti šį karą.

Mes turime būti vieningi laimėti taiką!

Nei viena tauta sau viena negali užtikrinti naudas Atlanto Čarterio principu.

Bendrai, Suv. Tautos gali užtikrinti pergalės vaisių visoms šalims ir visiems žmonėms.

O. W. I.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms priseina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

DIDELIS SEKMINGAS LRKSA 4-TOS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS

Pereitą sekmadienį, rugpiūčio 16-tą, Rocky Glen parke įvyko metinis LRKSA 4-tos apskrities išvažiavimas.

Suvažiavo tūkstančiai žmonių netik iš Wyoming Klonio, Scrantų, bet matėsi apščiai svetelių iš Forest City, Simpson, Carbondale ir kitų tolimesnių miestų ir miestelių.

Nežiūrint gazolino suvaržymų, didžiulis parko kiemas buvo nustatytas mašinomis.

Kadangi diena pasitaikė karšta, tai daugelis žmonių vėdinosi irstydamies ežere ir maudydamies.

Kaip kad buvo skelbta, apie 3 valandą po pietų, atvirame ore prasidėjo programa.

Lietuviškomis ir amerikoniškomis spalvomis papuoštoje estradoje pasirodė kalbėtojai ir rengėjai.

4-tos apskrities pirmininkas Pr. Jurevičius programos vedėju pristatė naują Susivienymo Vice Prezidentą Juozą Vaičaitį iš Scrantų.

Patriotines kalbas pasakė buvęs LRKSA Dvasios Vadas, Pittstono Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Kasakaitis, Luzerne apskrities U. S. karo bonų pardavimo pirmsėdis ir apsaugos korpuso komandierius William R. Healey ir Susiv. Prezidentas L. Šimutis. Kalbėtojai lietė aktualiuosius šių dienų reikalus, ragino visomis išgalėmis remti Amerikos pastangas laimėti šį karą, sutriuškint agresorius ir sunaikinti jų planus užkariauti pasaulį, pavergti dideles ir mažas tautas. Ragino pirkti karo bonus ir ženklelius, remti Raudonąjį Kryžių ir kitas organizacijas atliekančias patriotinį darbą, nesigailėti savo sūnų ir brolių stojančių atlikti militares prievoles, kiekvienam sąžiningai ir ištikimai atlikti savo darbą.

Kun. J. Kasakaitis ir L. Šimutis karštai ragino Amerikos lietuvius ruoštis kovai už savo tėvų šalies—Lietuvos ateitį. Jie ragino prie vienybės, organizuotės. Ypatingai nurodė reikalą visiems spiestis prie didžiausios ir stipriausios organizacijos—Liet. R. K. Susivienymo, po jo vėliava sutraukti kuo daugiausia jaunimo. Jų kalbos žmonėms patiko ir galima laukti gerų rezultatų.

Išvažiavimas pavyko ir medžiaginiu žvilgsniu. Rengėjų standos buvo apgultos išalkusių ir ištroškusių. Standų menageriai ir darbininkai dirbo išsijuosę.

Prie Wilkes-Barre—Pittstono standos darbavosi: V. Grieštaraitis ir J. Batvinskas—menageriai, Ona Magdalinskienė, V. Lumbienė, Br. Jaškus, A. Skurkis, Ant. Kaminskas, Jurgis Talkevičius ir Petras Talkevičius; prie Kingstono—Scrantono standos: Adolfas Pečkys—menageris, P. Kantakevičius, P. Balčius, J. Tankelevičius, J. Makštutis, V. Vidūnas; prie Luzerne standos: M. Virbalis ir M. Utaras—menageriai, Al. Vikmanas, Jonas Džiugas, Jurgis Zdanavičius.

Išvažiavimo rengimo komiteto nariai stengėsi savo pareigas kuo geriausia atlikti. Labai daug pasidarbavo pirmin. Pr. Jurevičius ir vice pirmin. V. Leliokas prižiūrėdami visą tvarką, sekretorius P. V. Zdanavičius ir iždininkas J. Masonis prižiūrėdami piniginius reikalus.

Bendrai išvažiavimas pavyko ir atsilankiusiems paliko malonų įspūdį.

ANT. J. ŠNIPAS U. S. KARIUOMENĖJE

Pereitą sekmadienį, rugpiūčio 16-tą, 4-tos apskrities išvažiavime Rocky Glen parke suėjau LRKSA 14-tos kuopos sekretorių Joną Šnipą. Pasididžiuodamas papasakojo, kad jo sūnus Antanas S. tarnauja U. S. kariuomenėje. Įstojo šių metų kovo 7, lavinasi Camp Polk, Louisiana. Antanas patenkintas kariškio gyvenimu ir dega noru iškaršti agresoriams kailį.

ŽYMIAI NUPIGINTOS

MALDAKNYGĖS

"Garso" administracija pasiūlo įsigyti už nupigintas kainas gražiai išleistas, tvirtas ir patogias maldaknyges.

"ANIOLAS SARGAS", juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00

"DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ", juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00

"MALDŲ VAINIKELIS" (originalė kaina 70c.) ..... .50

"MALDŲ RINKINELIS", juodais apdarais ..... .40

Melskimės iš lietuviškos maldaknygės!

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32. Wilkes-Barre, Penna.

RUGSĖJO 15 PRASIDĖS BLEKINIŲ DĖŽUČIŲ RINKIMAS

Federalių ir apskrities atliekanų rinkimo (salvage) oficialų parėdymu, rugsėjo 15-tą Wilkes-Barre mieste prasidės pirmoji blekinių (cininių) dėžučių rinkliava. Po to rinkliavos bus vykdomos kiekvieną trečią mėnesio antradienį.

Generalio atliekanų rinkimo komiteto (salvage committee) **pirmsėdžio John M. Hewitt** pranešimu, miesto ir apskrities oficialai teiks visą galimą kooperaciją ir ragina šeimininkes blekines atliekanas rugsėjo 15-tą ir kiekvieną rinkliavos dieną padėti prie savo namų atatinkamoje vietoje.

Oficialai duoda tokius nurodymus šeimininkėms kas link dėžučių prirengimo. Tuščia dėžutė turi būti gerai išmazgota. Dėžutės viršų ir apačią reikia išpiauti. Popierinį leibelį nuplėšti. Padėkite dėžutę ant grindų ir suplokite ją koja. Nesuplokite dėžutės perdaug, nes tas neprileis išimti visą ciną, kuris dėžutėje randasi.

Blekinės dėžutės turi labai reikalingą karo reikalams plieną ir ciną.

Atliekanų komiteto **pirmsėdžio J. M. Hewitt** paaiškinimu, 500 tuščių blekinių dėžučių duoda vieną svarą cino. Dabartiniu laiku iš kitų šalių cino sunku gauti, tai rinkimas atliekanų yra vienintėlė ir geriausia priemonė apsirūpinti cinu.

Blekinių dėžučių ir kitų atliekanų, reikalingų karo reikalams, rinkliavos bus vykdomos po visą Luzerne apskritį. Kiekvienam miestui, miesteliui ir kaimui bus nustatytos datos toms rinkliavoms vykdyti.

Atliekanų rinkimui ketina daug pasidarbuoti moterys. Tuo tikslu yra organizuojamas moterų komitetas (Women's Salvage Committee).

Iš savo pusės raginame kiekvieną lietuvę šeimininkę ir kiekvieną lietuvių šeimyną sąžiningai ir noriai atlikti savo pareigą. Prisilaikykite nurodymų ir atiduokite kiekvieną liekaną reikalingą karo reikalams.

Šis karas yra visų žmonių karas ir jį laimėsime visų šalies žmonių kooperacija ir pastangomis.

ŠAUNIOS JUOZO IR ADELĖS VAIČAIČIŲ PAGERBTUVĖS

Scranton, Pa. — Trečiadienį, rugpiūčio 12, Dinner Bell įstaigoje, Dunmore, įvyko šaunus L. R. K. S. A. 36 kuopos finansų raštininko ir naujo Susivienymo Vice Prezidento Juozo ir jo žmonos Adelės Vaičaičių pagerbtuvės.

Bankietą rengė Vaičaičių draugai, bet daugiausia pasidarbavo Petras Kantakevičius, Monika Abojienė, Mr. ir Mrs. K. Rinkūnai.

Rengėjai užkvietė visą Pildomąją Tarybą, kuri tą dieną pradėjo savo pusmetinį susirinkimą centro ofise, Wilkes-Barre, Pa. Kvietimas maloniai buvo priimtas ir į bankietą atvyko Susivienymo Prezidentas L. Šimutis, Sekretorius V. T. Kvetkas, Iždininkas J. G. Joneika, Iždo Globėjai P. Karašauskas ir V. Abromaitis, Daktaras Kvotėjas dr. A. Rakauskas ir Redaktorius M. Zujus.

Vakarienė pradėta malda ir Amerikos himnu.

Po gausios vakarienės prasidėjo trumpa programa, kurios vedėju buvo LRKSA 83 kuopos daktaras kvotėjas dr. Walter A. Spelyng. Apibudinęs bankieto tikslą jis pakvietė kalbėti Susivienymo Prezidentą L. Šimutį, kurs pasakė gražią lietuviškai amerikonišką patriotingą kalbą. Jis pabriežė naujo Susiv. Vice Prezidento nepaprastą veiklumą Susivienyme ir kitose organizacijose. Kalbėtojas statė J. Vaičaitį pavyzdžiu visai Amerikos lietuvių jaunuomenei, nes jis pilnai įvertina ir brangina savo tėvų darbą ir jų troškimus. Juozas nors šioje šalyje gimęs ir augęs, gyvu žodžiu ir raštu vartoja gražią gryną lietuvių kalbą. Prezidentas ta proga karštai ragino jaunimą, profesionalus ir biznierius rašytis prie Susivienymo, kurs šale savišalpos rūpinasi tautiniais ir kultūriniais reikalais.

Antanas Kubilius kalbėjo apie J. Vaičaitį, kaip apie vietinį veikėją ir linkėjo geriausios kloties ateityje.

P. Kantakevičius apibudino J. Vaičaitį kaip veikėją kitataučių tarpe.

Galutiną žodį tarė pats solenizantas Juozas Vaičaitis. Pasiketino ateityje visu pasišventimu darbuotis Susivienymo ir bendrai lietuvystės gerovei ir nuoširdžiai padėkojo pagerbtuvių rengėjams, savo bendradarbiams ir visiems dalyviams.

Programa baigta Lietuvos himnu.

Giedant himnus, pianu akompanavo muz. P. Karašauskas.

Be suminėtų asmenų, bankiete dalyvavo šie: councilmonas G. Rodham, aldermanas Ed. Belan ir žmona, buvęs LRKSA Daktaras Kvotėjas dr. V. Krikščiūnas, buvęs Penna valstijos legislatūros atstovas Ant. Janušaitis, buvęs LRKSA Vice Prezidentas Simanas Galinis, adv. E. Jovaras, Jonas Navickas, žinomas scenos veikėjas ir gražmenų krautuvės savininkas Petras Putirskas, žinomi laidotuvių direktoriai Ona Noreikienė ir sūnus Juozas, Mrs. Kubilienė, įžymus biznierius Jonas Stirna ir žmona, V. Janušaitis, Valteris Meškūnas, V. Lušaitis, Jonas Balčietis, Julius Randis, fotografas V. Tamošiūnas, Ant. Kiela, El. Samulevičiūtė, Juozas Galinis, A. Gilbaitis.

Prie stalų patarnavo Morta Zubrickaitė ir Albina Martinavičiūtė.

Po vakarienei svečiai dar maloniai pasišnekučiavo ir padainavo lietuviškų ir amerikoniškų dainelių.

LIETUVIŲ DIENA ARTINASI

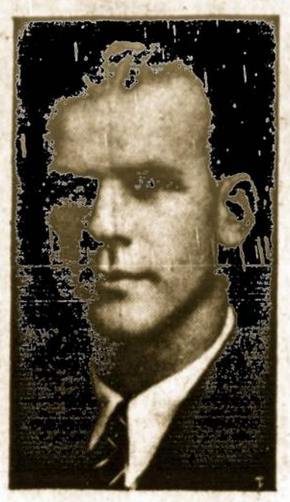

ADV. JONAS NANORTA,
Liet. Dienos Programos Vedėjas.

Kaip kiekvieną metą, taip ir šiemet Darbo Dienoje, rugsėjo 7-tą, Sans Souci parke, įvyks Lietuvių Diena.

L. Dieną rengia "Dainos" draugija, kurią sudaro šešių Wyoming Klonio lietuvių katalikų parapijų chorai, taipgi remia visų parapijų klebonai.

Bus įdomi dainų, muzikos ir kalbų programa. Chorai išsijuosę mokosi naujų dainų. Jungtiniam chorui diriguos Pittston'o Šv. Kazimiero parapijos vargoninkas muz. Bronis Voveris.

Programos vedėju bus žinomas advokatas Jonas Nanorta.

Bus svečių ir vietinių kalbėtojų.

D-RO RATKEVIČIAUS PARTĖ JAU ČIA PAT

D-ro C. J. Ratkevičiaus išleistuvių į kariuomenę partė bus sekmadienį, rugpiūčio 23, Lietuvių Progresyvio Klubo svetainėj, 325 E. Market St. Prasidės 3:30 val. po pietų.

Tai bus smagi partė. Bus specialiai pagaminti vištienos pietūs su visokiais prismokais po priežiūra daktaro motinos Mrs. M. Ratkevičienės ir Mrs. Karalienės. Gaspadinėmis bus Mrs. V. Lumbienė, Nelė Kuzmickienė ir Marė Januškienė.

Bus dainų, juokų ir kalbų. O pavalgę visi šoks, dainuos ir baliavos iki vėlai vakaro.

Kurie manote dalyvauti užsiregistruokite pas A. Ambrozaitį, pašaukdami 2-8571, arba pas A. Skarnulį, 3-9295.

D-ras Ratkevičius išvyksta į kariuomenę apie kito mėnesio pradžią.

Tat kviečiame visus d-ro Ratkevičiaus draugus ir pažįstamus dalyvauti jo išleistuvių parėj.

Kviečia—

Dr. Ratkevičiaus Draugai

KINGSTON

BENJAMINAS KARLAVIČIUS MIRĖ

Rugpiūčio 16-tą Mt. Locust ligoninėje, Shenandoah, Pa., mirė Benjaminas Karlavičius, 56 metų, gyv. 372 Elm St., Kingston.

B. Karlavičius Žolinėse, rugpiūčio 15-tą, buvo nuvykęs į Lietuvių Dieną Lakeside Park. Einant skersai gatvę jį nutrenkė automobilis, o kitą dieną jis mirė.

Palaidotas rugpiūčio 19-tą iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose, Pringle. Liūdesy paliko žmoną, sūnus Vladą ir Leonardą, dukteris Mrs. Reskus, Mrs. S. Motika ir Mrs. S. Fay, brolius Samuelį ir Augustą ir seserį Louise. Velionis buvo geras parapijos rėmėjas ir veiklus draugijos narys.

OWI ĮSPEJA, KAD TOTALINIS KARAS YRA BŪTINAI REIKALINGAS MUMS LAIMĖTI

Svarbioj ir kritiškoj peržvalgoj apie Amerikos dabartinę militarinę ir produkcijos padėtį, Karo Informacijos ofisas įspėjo pereitą savaitę, kad "Mes galime šį karą pralaimėti".

Kad nors amerikiečiai daug pasiaukojo, praneša OWI, "Kaipo tauta mes tik iki slėsnų kare".

Mūsų alijantai ligšiol neša sunkiausią naštą, pagal peržvalgą, ir jiems neteikėme tiek daug pagalbos, kiek jie tikėjo nuo mūsų gauti." Iš dalies, buvo dėl priešo išlaimėjimų, bet "mes ligšiol neprodukavome karo pabūklų iki mūsų išgalės, ir mes nepristatėme tą medžiagą į kovos laukus ir kiek buvo reikalinga laimėti karą."

"Gal šis metas yra nulemiantis metas", sako peržvalga. "Bet taip bus tik jeigu mūsų priešams nepasiseks mirtinai kirsti mūsų alijantus prieš meto galą."

"Mes turime daug kai kurių resursų, kas link kitų mes esame "to neturime" tauta. Kai kurių mes gauname iš užsienio ir mums pristatymas tų daiktų išstatytas pavojun žmonių gyvastį, dėl kitų mes turime rasti pavaduotojų.

"Laimėti totalinį karą mes turime totaliniai kovoti ir lig šiol mes taip nedarome. Mes kovojame fanatiškus žmones ligi galo dėl pasaulinės dominacijos, ir įveiksime juos tik jeigu taip blogai sumušime, kaip blogai jie nori mus sumušti. Daug amerikiečių daug pasiaukojo, bet kaipo tauta mes negana giliai stovime kare. Mes galime laimėti, jeigu mes realizuosime, kad laimėti karą yra būtiniausias dalykas šiandien visame pasaulyje." OWI

LUZERNE

BERTOS PELVELIENĖS LAIDOTUVĖS

Penktadienį, rugpiūčio 14, įvyko iškilmingos kleb. kun. J. Kundrecko sesers Bertos Pelvelienės laidotuvės. Šv. Onos bažnyčioje iškilmingas Šv. Mišias atlaikė pats kun. J. C. Kundreckas, asistuojant kun. J. Savuliui diakonu, kun. J. Baltusevičiui—subd., ir kl. J. J. Kazlauskui. Prie šoninių altorių Mišias laikė kun. misijonierius Geraldas, C. P., ir kun. L. J. Kroner.

Karstą nešė J. Grinavičius, dr. J. J. Zaweski, G. Jančas, J. Kinsel, J. Belinsky, A. Dugaitis ir J. Morrison.

Palaidota parapijos kapuose.

LEGAL NOTICES

SHERIFF'S SALE

Friday, September 11, 1942, at 10:00 o'clock A. M., Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., execution by virtue of writ of lev. fa. No. 94 October Term, 1942, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, real estate of George Storz, deceased, situate on the northwesterly side of Hancock Street, being 40 feet in width in front and rear, and being 98.68 feet in length on one side and 95.62 feet on the other side. Being part of Lot No. 43 as designated on plot of lots laid out on lands late of the Estate of Rev. John Dorrance, deceased, said plot being recorded in Deed Book No. 246, page 127, more particularly described in Deed Book No. 470, page 524.

IMPROVED with 2 story frame dwelling, with appurtenances, and being tenement Nos. 65-67 S. Hancock Street, Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania.

DALLAS C. SHOBERT, Sheriff

PATRICK J. O'CONNOR, Attorney

SHERIFF'S SALE

Friday, September 11, 1942, at 10:00 o'clock A. M., Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., execution by virtue of writ of fi. fa. No. 93, October Term, 1942, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, real estate of Joseph O'Donnell and Anna O'Donnell, his wife, situate in Brownstown, Township of Pittston, Luzerne County, Pennsylvania, being 56 feet wide on the northeast side of Lewis Street and 50 feet wide on Morris Street, and 62.98 feet in length on one side and 81.26 feet in length on the other side; being more particularly described in Deed Book No. 570, page 179.

IMPROVED with 2½ story frame single dwelling, and appurtenances, and being known as tenement No. 8 Morris St., Brownstown, Pittston Township, Luzerne County, Pennsylvania.

DALLAS C. SHOBERT, Sheriff

PATRICK J. O'CONNOR, Attorney

SHERIFF'S SALE

By virtue of Fi. Fa. No. 14, October Term, 1942, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, Pennsylvania, there will be exposed to public sale on Friday, September 11, 1942, in Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pennsylvania, at 10 o'clock A. M., the property of Claude L. Dalley, 50 feet in front on East 8th Street, in the Borough of Wyoming, Pennsylvania, and 90 feet in depth, improved with a two story single frame dwelling and garage.

DALLAS C. SHOBERT, Sheriff

JOHN T. MULHALL, Attorney

By virtue of a writ of Fi. Fa. No. 120, October Term, 1942, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, Pa., there will be exposed to public sale on Friday, September 18, 1942, in Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., at 10 o'clock A. M., the following properties of Helen Symington Reese located in the Borough of West Pittston, Pa., as follows: (1) Thirty-five (35) feet in front on the easterly side of Race Street and sixty (60) feet in depth, improved with a two story single frame dwellingling; (2) Forty-four (44) feet in front on the Westerly side of Linden Street and sixty (60) feet in depth, improved with a two story double frame dwelling.

DALLAS C. SHOBERT, Sheriff

M. J. & JOHN T. MULHALL, Attorneys

A Quart of Stegmaier's Beer Will Serve FOUR!

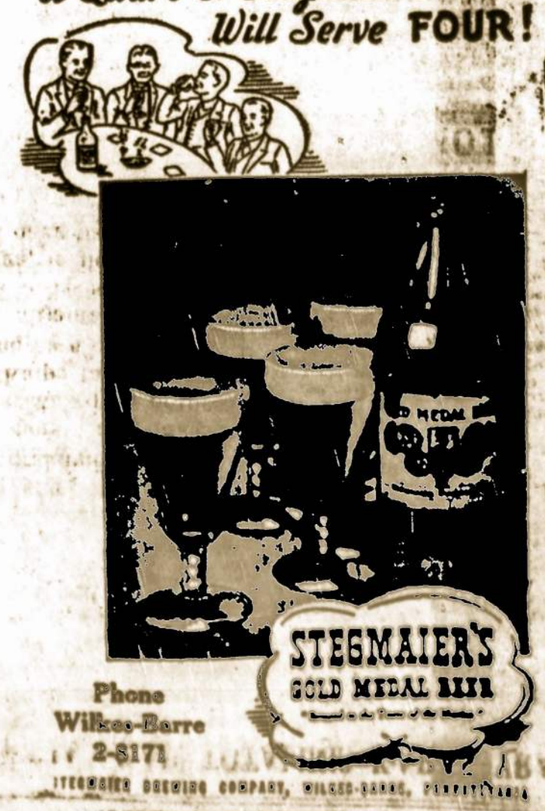

Phone Wilkes-Barre 2-8171

STEGMAIER BREWING COMPANY, WILKES-BARRE, PENNSYLVANIA